

Anexă

Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027

Cuprins:

Abrevieri:	2
1. Introducere	4
2. Viziune	5
3. Prioritățile, politicile existente și actualul cadrul legal	6
4. Analiza contextului și definirea problemelor	10
4.1. Tendințe sociale	12
4.2. Educație și învățare continuă	13
4.3. Cultură și creativitate	14
4.4. Cercetare-dezvoltare-inovare	15
4.5. Sărăcie, incluziune și coeziune socială	16
4.6. Incluziunea tinerilor migranți	18
4.7. Locuirea	19
4.8. Ocupare și oportunități antreprenoriale	19
4.9. Sănătate și responsabilitate socială și individuală	21
4.10. Protecția mediului	24
4.11. Cetățenie activă și transformare digitală	24
4.12. Tinerii din mediul rural	26
4.13. Analiza SWOT	27
5. Obiectivele generale și specifice	32
6. Programe	36
6.1. Direcții de acțiune aferente obiectivelor asumate	38
7. Rezultatele așteptate	41
8. Indicatorii	44
9. Procedurile de monitorizare și evaluare	51
10. Instituțiile responsabile	52
11. Implicațiile bugetare și sursele de finanțare	53
12. Implicațiile asupra cadrului juridic	56
13. Planul de acțiune - Anexă la Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027	57

Abrevieri:

AAPL	Autorități ale administrației publice locale
AFIR	Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale
ADS	Asociația Domeniile Statului
ANA	Agenția Națională Antidrog
ANAF	Agenția Națională de Administrare Fiscală
ANES	Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse
ANS	Agenția Națională pentru Sport
ANL	Agenția Națională pentru Locuințe
ANOFM	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ANR	Agenția Națională pentru Romi
APC	Administrația Publică Centrală
ANPCDEFP	Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale
APIA	Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură
SC BTT SA	SC Biroul de Turism pentru Tineret SA
CCÎP	Centre Comunitare pentru Învățare Permanentă
CCOC	Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră
CCS/ CCSS TEI	Casă de Cultură Studențească/Complexul Cultural Sportiv Studențesc TEI
CJ	Consilii Județene
CGMB	Consiliul General al Municipiului București
CNCD	Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării
DAJ	Direcția pentru Agricultură Județeană
DDD	Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă
DJC/DCMB	Direcții Județene pentru Cultură/Direcția pentru Cultură a Municipiului București
DJIP/ DMBÎP	Direcții Județene de Învățământ Preuniversitar/Direcția Municipiului București pentru Învățământ Preuniversitar
DJFT/ DFTMB	Direcțiile Județene pentru Familie și Tineret/Direcția pentru Familie și Tineret a Municipiului București
DJSP	Direcția Județeană de Sănătate Publică
DGASPC	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
DRI	Departamentul pentru Relații Interetnice
DRP	Departamentul pentru Români de Pretutindeni
DNSC	Directoratul Național pentru Securitate Cibernetică
IIS	Instituții de Învățământ Superior
ICR	Institutul Cultural Român
IGI	Inspectoratul General pentru Imigrări
IJP	Inspectoratul Județean de Poliție
ITM	Inspectoratul Teritorial de Muncă
MADR	Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
MAE	Ministerul Afacerilor Externe
MAI	Ministerul Afacerilor Interne
MC	Ministerul Culturii
MCID	Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării
MDLPA	Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației
MEAT	Ministerul Economiei Antreprenoriatului și Turismului
ME	Ministerul Educației

MF	Ministerul Finanțelor
MFTES	Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse
MJ	Ministerul Justiției
MMAP	Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor
MMSS	Ministerul Muncii și Solidarității Sociale
MS	Ministerul Sănătății
OCPI	Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară
ONJN	Oficiul Național pentru Jocuri de Noroc
ONG	Organizații Neguvernamentale
ONGT	Organizații Neguvernamentale de Tineret
SGG	Secretariatul General al Guvernului
SPO	Serviciul Public de Ocupare
SPAS	Serviciul public de asistență socială
SRR	Societatea Română de Radiodifuziune
SRTV	Societatea Română de Televiziune
BOPT	Barometru de Opinie Publică - Tineret
BTS	Boli cu transmisie sexuală
C&D	Cercetare și Dezvoltare
CDI	Cercetare – Dezvoltare - Inovare
Eurofound	European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions
FSE+	Fondul social european plus
HBSC	Sănătate și stare de bine la adolescenți - studiu
ICCV	Institutul de Cercetare a Calității Vieții
MOOC	Massively Open Online Course - participare online nelimitată și acces deschis
NEET	Tineri neîncadrați profesional și care nu urmează niciun program educațional sau de formare
ODD	Obiective Dezvoltare Durabilă
OECD	Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică
OMS	Organizația Mondială a Sănătății
PIB	Produsul intern brut
PISA	Programme for International Student Assessment
RO	România
SAS	Societatea Antreprenorială Studentească
STEAM	Știință, Tehnologie, Inginerie, Artă, Matematică
SWOT	Analiză Puncte tari, Puncte slabe, Oportunități, Amenințări
TIC	Tehnologia informației și comunicațiilor
UE	Uniunea Europeană

1. Introducere

Politicile în domeniul tineretului reprezintă una dintre prioritățile transversale ale programului de guvernare 2023-2024, având puncte de tangență cu sfere de activitate specifice mai multor ministere și instituții publice. Astfel, politicile pentru tineret acoperă problematici din domeniul educației, sănătății, excluziunii sociale, ocupării și antreprenoriatului, protecției mediului precum și din alte domenii care pot influența calitatea vieții tinerilor. De asemenea, politicile de tineret reprezintă o prioritate și la nivel european, iar multe dintre oportunitățile de finanțare externă pot contribui la dezvoltarea sectorului de tineret. De exemplu, pentru perioada de programare 2021-2027, sectorul de tineret poate accesa 12,5% din valoarea componentei FSE+. Domeniul tineret este parte a unuia dintre pilonii Planului Național de Redresare și Reziliență al României, și anume pilonul 6 - Copii, tineri, educație și competențe.

Elaborarea Strategiei Naționale pentru Tineret 2024-2027 este una dintre activitățile avute în vedere în cadrul capitolului referitor la Ministerul Familiei Tineretului și Egalității de Șanse din programul de guvernare. Mai mult decât atât, necesitatea elaborării unei strategii în domeniul tineretului se fundamentează și pe nevoia existenței unui document programatic care să se afle la baza desfășurării de activități dedicate tineretului și a acordării de finanțări în cadrul concursurilor de proiecte.

Documentul strategic în domeniul tineretului are la bază Raportul privind fundamentarea strategiei naționale pentru tineret 2022-2027, elaborat de Institutul Național de Cercetări Economice „Costin C. Kirițescu” al Academiei Române. Acest raport a analizat situația tineretului în funcție de 11 variabile, acestea fiind evoluția demografică, calitatea vieții, educație, ocupare și antreprenoriat, sănătate și stil de viață, participare socială, marginalizare și excluziune, drepturile și obligațiile tinerilor, delincvență, mobilitate și servicii pentru tineri, variabile suficient de cuprinzătoare pentru a oferi o imagine de ansamblu asupra domeniului politicilor de tineret.

Concluziile acestui raport asupra situației tineretului constituie elemente concrete pentru fundamentarea obiectivelor și direcțiilor de acțiune cuprinse în prezenta strategie.

În cadrul cercetării aferente raportului menționat a existat un consens în ceea ce privește prioritățile care ar trebui cuprinse în strategie. Astfel, se consideră că accentul trebuie pus pe: „Creșterea gradului de participare a tinerilor la activități comunitare și sociale”, „Asigurarea accesului tinerilor la educație formală de calitate”, „Creșterea accesului la educație pentru tinerii și adolescenții din categoriile defavorizate”, „Crearea unui cadru favorabil pentru susținerea creativității tinerilor”, „Tranziția coerentă a tinerilor

de la sistemul educațional către piața forței de muncă” și „Reducerea sărăciei în muncă și a excluziunii ocupaționale”.

Strategia a fost elaborată de către specialiștii din cadrul Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse și Secretariatului General al Guvernului cu sprijin oferit de către Banca Mondială, în contextul proiectului *Consolidarea funcțiilor de management la nivelul SGG - SIPOCA 622*.

Pe baza documentelor de fundamentare, a evaluării Strategiei Naționale în domeniul politicii de tineret 2015-2020 și a altor documente programatice de nivel național și internațional, echipele tehnice din MFTES și SGG au elaborat varianta inițială a strategiei. Aceasta a fost apoi dezbătută în cadrul a 3 întâlniri cu reprezentanți, la nivel tehnic, ai ministerelor relevante pentru domeniu și au fost discutate și analizate în comitetul interministerial pentru elaborarea Strategiei. De asemenea, Strategia a fost supusă și unui proces de consultare cu organizațiile din societatea civilă.

Scopul demersului este de elaborare a unei strategii care să răspundă domeniilor principale de interes din viața tinerilor și să asigure o intervenție unitară, integrată a actorilor cu atribuții, responsabilități, sau a celor interesați în realizarea obiectivelor pentru tineret. Astfel, se urmărește întărirea cooperării/colaborării între instituții, autorități publice centrale și locale și organizații neguvernamentale de și pentru tineret în vederea soluționării nevoilor tinerilor.

2. Viziune

Tinerii sunt o resursă. Ei au potențialul de a deveni actori responsabili și capabili să transforme într-un mod benefic, comunitățile în care trăiesc. Devenind conștienți de aceasta, ei vor putea recunoaște valorile democratice și vor fi astfel cetățeni activi, care își vor apăra drepturile și își vor respecta îndatoririle, integrându-se creativ într-o societate bazată pe cunoaștere, în care își vor contura singuri rolul.

Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027 consideră tânărul ca fiind capabil să își definească un scop individual clar, în concordanță cu care să aibă cerințe specifice privind educația și formarea sa, indiferent de regiunea în care trăiește; utilizând inovator mijloacele de care dispune, să edifice o societate mai incluzivă și mai tolerantă, în acord cu valorile naționale și europene, păstrând un comportament respectuos și proactiv față de mediu, față de propria sa bunăstare, dar și a celorlalți, inclusiv a celor aflați în situații de vulnerabilitate; să fie un factor al schimbării, o voce autentică a generației sale; să devină un antreprenor de succes, într-o societate care oferă șanse egale și se bazează pe capacități individuale; să

utilizeze responsabil și conștient tehnologiile de ultimă generație, accesând facil și eficient informația și dobândind abilitățile și competențele digitale, și nu numai, necesare.

Strategia Națională de Tineret 2024 - 2027 este o strategie intersectorială care face legătura cu principalele documente rezultate din Strategia Uniunii Europene pentru tineret pe perioada 2019-2027, respectiv cu Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind rezultatele celui de-al șaptelea ciclu al Dialogului UE cu tinerii, cu strategia până în 2030 a sectorului tineret, a Consiliului Europei¹, precum și cu Programul Național de Reformă 2019 (PNR) și cu Programul de Guvernare².

O abordare structurată a activității de tineret este necesară pentru că intervențiile avute în vedere în cadrul documentului strategic au impact asupra întregului ecosistem de tineret, care este constituit din elemente interconectate, având în centru **nevoile și aspirațiile tinerilor**. Este vorba despre o **VIZIUNE** coerentă, ce vizează legislația, politicile, strategiile, planurile de lucru, programe, cercetare, coordonare, susținută de **FINANȚARE accesibilă pentru tineret**, publică, privată, crowdfunding/bazată pe concurență, finanțare directă sau buget participativ, pentru **STRUCTURI eficiente de tineret**, cum sunt ONG-uri, autorități și instituții publice, centre de resurse, consilii pentru tineret, organisme consultative și deliberative, cluburi, grupuri informale, consilii naționale pentru tineret, mișcări de tineret), care să desfășoare o **ACTIVITATE de calitate pentru tineret** - activități de lucru cu tinerii, informare, consiliere și servicii de tineret, inclusiv pe termen lung, proiecte, cursuri de formare pentru creșterea participării tinerilor la viața comunității și pentru dezvoltarea capacităților organizațiilor de tineret, realizată de către **RESURSE UMANE profesionalizate pentru tineret**, respectiv, lucrători de tineret - voluntari și personal plătit, manageri, facilitatori, experți, factori de decizie, care își desfășoară activitatea în **INFRASTRUCTURĂ adecvată pentru tineret** cum sunt centrele de tineret, spațiile prietenoase pentru a implica tinerii într-o manieră confortabilă, în urban sau rural, cu prezență fizică sau virtuală.

3. Prioritățile, politicile existente și actualul cadrul legal

În contextul Programului de Guvernare 2023-2024, *Strategia Națională pentru Tineret* își propune să contribuie la:

1. Creșterea numărului de proiecte care se adresează tinerilor, cu sprijinul financiar al ministerului;

---

¹ https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=0900001680998935

² <https://www.gov.ro/obiective/programul-de-guvernare-2023-2024>

2. Clarificarea situației juridice și cadastrale a patrimoniului din domeniul tineretului, la nivel central și local, în vederea realizării descentralizării;
3. Digitalizarea proceselor de selecție a proiectelor prin care se solicită finanțare din partea ministerului;
4. Inventarierea digitală a infrastructurii de tineret și monitorizarea utilizării acesteia, pentru a prioritiza alocările de fonduri, în vederea modernizării bazelor utilizate frecvent de către tineri;
5. Operaționalizarea Consiliului Interministerial pentru Tineret;
6. Formalizarea instituțională a colaborării cu Consiliului Național pentru Tineret.

Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027 ține cont de rezultatele înregistrate prin implementarea următoarelor acte normative, cu incidență în domeniul tineretului:

- Legea tinerilor nr. 350/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 15/2003 privind sprijinul acordat tinerilor pentru construirea unei locuințe proprietate personală, republicată, cu modificările ulterioare;
- Legea nr. 17/2007 privind educația tinerilor capabili de performanță înaltă, cu modificările ulterioare;
- Legea nr. 646/2002 privind sprijinul acordat de stat tinerilor din mediul rural, cu completările ulterioare;
- Legea nr. 189/2018 privind integrarea în muncă, în cadrul instituțiilor publice de la nivel local, a tinerilor dezavantajați;
- Legea nr. 336/2018 privind aprobarea Programului pentru stimularea angajării tinerilor în sectoarele agricultură, acvacultură și industria alimentară;
- Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 219/2015 privind economia socială, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificările ulterioare;
- Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 279/2005 privind ucenicia la locul de muncă, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 335/2013 privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea bibliotecilor nr. 334/2002, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 208/1997 privind cantinele de ajutor social;
- Legea nr. 152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare, cu completările ulterioare;
- Legea nr. 102/2016 privind incubatoarele de afaceri, cu completările ulterioare;
- Legea nr. 144/2000 privind acordarea de facilități persoanelor care au domiciliul în localitățile rurale aflate în zonele montane, republicată;
- Legea nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 176/2018 privind internshipul, cu completările ulterioare;
- Legea nr. 52/2011 privind exercitarea unor activități cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027 răspunde, de asemenea, exigențelor următoarelor documente europene programatice ale actorilor instituționali relevanți la nivelul Uniunii Europene și ai Consiliului Europei:

- YOUTH 2030;
- Strategia Uniunii Europene pentru tineret pe perioada 2019-2027;
- Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind rezultatele celui de-al șaptelea ciclu al Dialogului UE cu tinerii;
- Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind educația și formarea lucrătorilor de tineret;
- Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind promovarea unor noi abordări în domeniul activităților pentru tineret în vederea descoperirii și dezvoltării potențialului tinerilor;

- Rezoluția Consiliului privind dialogul structurat și viitoarea dezvoltare a dialogului cu tinerii în contextul politicilor de cooperare europeană în domeniul tineretului pentru perioada de după 2018;
- Concluziile Consiliului privind rolul activităților pentru tineret în sprijinirea dezvoltării în rândul tinerilor a deprinderilor de viață esențiale care le facilitează tranziția cu succes către vârsta adultă, cetățenia activă și viața profesională;
- Rezoluția Consiliului și a reprezentanților guvernelor statelor membre reuniți în cadrul Consiliului privind cadrul pentru instituirea unui program european pentru activitățile pentru tineret;
- Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului pe tema „Activitățile digitale pentru tineret”;
- Concluziile Consiliului privind rolul activităților pentru tineret în contextul problemelor migrației și refugiaților;
- Concluziile Consiliului privind activitățile pentru tineret inteligente;
- Rezoluția Consiliului privind încurajarea participării politice a tinerilor la viața democratică în Europa;
- Recomandarea CM/Rec(2016)7 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind accesul tinerilor la drepturi³;
- Recomandarea CM/Rec (2015)3 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind accesul tinerilor din cartierele defavorizate la drepturile sociale⁴;
- Recomandarea CM/Rec (2010)8 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind informarea tinerilor⁵;
- Carta Europeană revizuită privind Participarea tinerilor în viața locală și regională;
- Decizia (UE) 2021/2316 a Parlamentului European și a Consiliului din 22 decembrie 2021 privind Anul european al tineretului (2022);
- Carta Europeană privind activitățile pentru tineret desfășurate la nivel local;
- Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind promovarea conștiinței democratice și a angajamentului democratic în rândul tinerilor din Europa (2020/C 415/09)⁶;
- Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului, privind consolidarea guvernancei pe mai multe niveluri în contextul promovării participării tinerilor la procesele decizionale (2021/C 241/03)⁷;

---

³ <https://bit.ly/397PFzy>

⁴ <https://bit.ly/3Q8AwPs>

⁵ <https://bit.ly/3Q0fnXn>

⁶ <https://bit.ly/3meClwt>

⁷ <https://bit.ly/3miSz7J>

- Concluziile Consiliului și ale reprezentanților guvernelor statelor membre, reuniți în cadrul Consiliului privind sporirea oportunităților pentru tinerii din zonele rurale și îndepărtate (2020/C 193/03)⁸.

4. Analiza contextului și definirea problemelor

În elaborarea strategiei, a fost important să se plece de la o descriere sociologică a categoriei tinerilor, pentru a surprinde care sunt principalele probleme cu care ei se confruntă, pe baza studiilor derulate, la nivel național și european. Tinerii au nevoie de o atenție specială, de proiecte, inițiative, politici care să le fie adresate în mod particular și care, în final, să reducă sentimentul de anomie al acestora și să-i sprijine în a-și atinge mai ușor obiectivele personale și pentru a deveni cetățeni care să genereze la rândul lor, profesii și activități economice.

Tinerii se confruntă cu provocări și probleme specifice etapelor vieții. Începând cu adolescența și continuând cu tinerețea, o perioadă de maturizare accelerată și tranziție socială, când indivizii trec de la o poziție de relativă neputință și dependență, care caracterizează copilăria, la responsabilitățile și autonomia vârstei adulte. Aceste tranziții pot fi foarte dificile, iar privațiunile și alte riscuri experimentate în timpul tinereții pot avea consecințe emoționale, politice, economice și sociale, atât pentru ei înșiși, cât și pentru familiile și comunitățile acestora. Fiindcă nu există o definiție unitară, este dificilă o încadrare generală pentru a stabili ce persoane intră în categoria tinerilor. Acest aspect este foarte important, iar definițiile folosite pentru a descrie tinerii contează, dar trebuie să ținem cont de faptul că există diferențe culturale în ceea ce privește intervalul de vârstă în care pot fi încadrați tinerii. Atunci când vorbim despre tineri într-un cadru mai larg, ei reprezintă un grup social format din persoanele între 18 și 35 de ani. Conform legislației din România⁹, tinerii sunt cetățenii cu vârsta cuprinsă între 14 și 35 de ani, iar acesta este și segmentul de vârstă căruia i se adresează și documentul de față.

Așadar, în dezvoltarea politicii sociale pentru tineri s-a pornit de la identificarea și definirea problemelor actuale ale tinerilor și gruparea lor pe domenii prioritare: demografie, educație și formare, cultură și creativitate, cercetare, dezvoltare, inovare, protecție socială, egalitate de șanse și echitate socială, locuire, ocupare, sănătate, digitalizare, participare civică și cetățenie activă, dezvoltare durabilă, dezvoltare rurală și dezvoltare instituțională.

---

⁸ <https://bit.ly/3Mlc6z4>

⁹ <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/73834>

Cadru legislativ și dezvoltare instituțională

Conform unui studiu al Băncii Mondiale din anul 2021 administrația publică a României rămâne una dintre cele mai slabe din UE¹⁰. Deși s-au făcut eforturi pentru a se crea premisele legislative și instituționale necesare elaborării și aplicării unui proces decizional robust, persistă încă o serie de deficiențe legate de: capacitatea administrației publice de a elabora și fundamenta documente de politici publice și proiecte de acte normative, capacitatea de coordonare interinstituțională, mecanisme neclare de monitorizare și evaluare a politicilor implementate, decizii luate ad-hoc. La acestea se adaugă paralelisme legislative, contradicții, vid legislativ, norme juridice desuete, lipsa unui sistem centralizat, inclusiv informatic, de colectare și monitorizare în timp real a datelor și indicatorilor de performanță pentru fundamentarea și îmbunătățirea politicilor de tineret.

Aceste probleme evidențiate în studiile care s-au concentrat pe eficiența administrației în general, sunt valabile și pentru domeniul tineretului, iar ele au fost relevate de studiul "Fundamentarea Strategiei Naționale din domeniul Tineretului" din anul 2020. Așadar, la nivel legislativ se constată: situația neclară a fundațiilor pentru tineret, a taberelor și centrelor de agrement, insuficienta adaptare a cadrului legal privind tineretul, fundațiile de tineret și voluntariatul la contextul actual, nevoia revizuirii Legii tinerilor nr. 350/2006 și corelarea actelor legislative cu relevanță în domeniul tineretului. La acestea, se adaugă lipsa coordonării interministeriale pentru implementarea politicilor de tineret și slaba cooperare cu factorii interesați, cu precădere organizații neguvernamentale și partenerii sociali reprezentativi. O altă categorie de probleme se referă la politicile de resurse umane și la asigurarea cadrului instituțional pentru implementare, monitorizare și evaluare. Revizuirea standardului ocupațional „lucrător de tineret” și formarea profesională pentru această ocupație reprezintă priorități, în vederea îmbunătățirii managementului resurselor umane. În plus, datele Barometrului de Opinie Publică pentru Tineret 2020 (BOPT) evidențiază o acoperire incompletă la nivel teritorial, atât în ceea ce privește infrastructura de tineret, cât și în furnizarea activităților și serviciilor pentru tineri oferite de către centrele de tineret, casele de cultură ale studenților, cluburile sportive și centrele de agrement/bazele turistice din subordinea MFTES.

Evaluarea Strategiei în domeniul politicilor de tineret 2015-2020 a reliefat, de asemenea, o serie de probleme care, de multe ori, au avut efectul de a minimiza eficiența obiectivelor și direcțiilor de acțiune ale acestui document programatic. Printre acestea, enumerăm:

---

¹⁰<https://thedocs.worldbank.org/en/doc/faadd00cde4c57ac741ac26baec47d78-0080012021/original/Romania-World-Bank-Presentation-HRM-survey.pdf>

- Programele și proiectele de tineret nu au răspuns întotdeauna adecvat la așteptările și nevoile tinerilor;
- Lipsa monitorizării și evaluării impactului proiectelor implementate la nivel central și local;
- Lipsa unui plan anual de acțiune, prin care să fie stabilite măsuri și indicatori, atât la nivel central cât și local;
- Lipsa unei coerențe a documentelor programatice în domeniul politicilor de tineret;
- Bugetul insuficient pentru dezvoltarea unui program de cercetare, care să identifice, periodic, nevoile tinerilor și impactul politicilor de tineret;
- Slaba dezvoltare a unui mecanism de dialog și conlucrare interinstituțională, cu obiective și proceduri clare;
- Deficiențe de comunicare și cooperare, atât la nivelul aparatului central, cât și pe verticală, cu structurile din teritoriu, pentru facilitarea omogenizării implementării sustenabile a obiectivelor.

Toate aceste observații conduc la necesitatea unei întăriri a capacității administrative, pentru a implementa politici de tineret care să ofere soluții viabile și adecvate și pentru a utiliza eficient bugetul dedicat activității de tineret.

4.1. Tendințe sociale

Situația demografică a României s-a deteriorat constant în ultimii 32 ani, cel puțin în două componente majore: numărul rezidenților din țară s-a redus considerabil cu fiecare an, după 1989, și a avut loc o îmbătrânire demografică progresivă. Această ultimă tendință menționată nu este caracteristică exclusiv României, ci întregului continent european și prezintă deja implicații negative în toate sectoarele vieții. Datele regăsite în raportul elaborat de către Institutul de Cercetare a Calității Vieții (ICCV)¹¹ - susțin evoluția descendentă a populației tinere pentru toate cohortele cuprinse între vârstele 15 și 35 de ani. Mai mult, echilibrul între segmentele de vârstă corespunzătoare populației tinere s-a deteriorat în mod accentuat în ultimii ani, după anul 2005 în special, excepție făcând categoria 30-35 ani, unde nu s-au înregistrat modificări substanțiale ale procentelor, în sensul păstrării relativ constante a ponderii deținute de către această categorie în totalul populației. În privința mediilor rezidențiale, se observă că dinamica populației tinere arată reduceri mai importante ale numărului tinerilor din categoriile 15-19 ani și 20-24 de ani în urban față de rural precum și inversarea raporturilor între aceste categorii, populația rurală tânără fiind mai numeroasă decât cea urbană. Datele la nivelul regiunilor de dezvoltare

---

¹¹ Fundamentarea Strategiei Naționale în domeniul Tineretului, 2021-2027, RAPORT FINAL.

relevă faptul că regiunea Nord-Est continuă să reprezinte zona cu numărul cel mai ridicat de tineri cu vârste cuprinse între 15 și 35 de ani, 1,06 milioane de persoane, fiind urmată de regiunea de dezvoltare Sud-Muntenia, 0,74 milioane și regiunea de dezvoltare Nord-Vest, 0,69 milioane. Totodată, putem observa că regiunile de dezvoltare Sud-Est, Sud Muntenia și Sud-Vest prezintă ponderile cele mai ridicate pentru populația de peste 65 de ani (21% din totalul populației). Regiunile de dezvoltare Sud-Est, Sud Muntenia și Sud-Vest se află într-un dezechilibru demografic pronunțat în comparație cu regiunile de dezvoltare București - Ilfov, Nord - Vest și Nord - Est, unde ponderea populației de 65 de ani și peste este în intervalul 16-18%, după cum reiese din Raportul final elaborat de ICCV.

Migrația internațională este un alt fenomen care a produs efecte, atât favorabile, cât și nefavorabile la toate nivelurile societății românești, în special impactul emigrației se resimte pe piața muncii: diminuarea ponderii populației active, creșterea presiunii asupra celei rămase să susțină populația vârstnică, dependentă; de asemenea, migrația a produs schimbări în evoluția fenomenelor demografice, în special asupra fertilității, schimbări în structura pe vârste și sexe a populației și modificări ale componenței familiei. Un alt efect nefavorabil al migrației internaționale a fost depopularea, totală sau parțială, a unor localități, așa numite „bazine de emigrație”. Vârsta dominantă a emigranților este situată în intervalul 25-29 ani, atât pentru bărbați, cât și pentru femei.

Conform proiecției demografice realizate de Eurostat¹² la orizontul anului 2100, populația României va fi de 12,8 milioane locuitori, în scădere cu aproximativ 6,4 milioane persoane față de anul 2021. Scăderea populației României va fi însoțită de modificarea structurii pe vârste a populației. Populația tânără de 0 -14 ani va cunoaște o scădere semnificativă în perioada 2021-2100, de circa 1,2 milioane persoane, iar ponderea tinerilor în totalul populației va scădea de la 15,5%, în 2021, la 13,5%, în 2100.

În concluzie, tendința de scădere a populației României, concomitent cu îmbătrânirea demografică vor avea un profund impact asupra tuturor generațiilor viitoare și asupra domeniilor de activitate economică și socială: piața muncii, protecția socială, educația, cultura.

4.2. Educație și învățare continuă

Tendința de scădere a populației rezidente se propagă și asupra populației școlare. Astfel, în perioada 2010-2020, populația școlară din România a scăzut continuu, de la 4,2 mil. persoane în anul 2010, la 3,5 mil. în anul școlar/ universitar 2020-2021. De asemenea,

---

¹² <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00002/default/table?lang=en>
https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Population_projections_in_the_EU#An Ageing Society

În anul școlar/universitar 2022 - 2023, populația școlară din sistemul național de educație a fost de 4472,8 mii de elevi și studenți, în scădere cu 23 mii, comparativ cu anul precedent¹³. Cauza principală a evoluției descendente a populației școlare este direct legată de sporul natural negativ din ultimele două decenii, dar și de migrația internațională.

O direcție de acțiune cuprinsă în planul de acțiune aferent strategiei este *Diversificarea programelor de consiliere vocațională pentru tineri, în special pentru cei în situații de risc*, ceea ce ar include și accesibilizarea instrumentelor specifice, inclusiv pentru tinerii cu deficiențe auditive și vizuale.

4.3. Cultură și creativitate

Cu privire la legătura dintre educație și creativitate, rezultatele studiilor arată că tinerii consideră că instituțiile de învățământ sprijină în mică măsură dezvoltarea creativității.

În același timp, 91% dintre tineri apreciază creativitatea ca pe o abilitate care ar trebui dezvoltată în școli, iar 66% dintre tineri sunt de părere că există mai multe șanse de a fi creativi în afara sistemului de învățământ.¹⁴ În situația actuală, există un potențial nevalorificat al creativității în cadrul sistemului de învățământ, ceea ce permite accesarea acestui potențial de către diverse instituții care activează în domeniul creativ prin inițiative sau programe care să sprijine manifestarea sau dezvoltarea creativității tinerilor. Abilitățile vocaționale, talentul, creativitatea sunt completate de calificări și competențe pe care se construiesc sectoarele culturale și creative. Dezvoltarea accentuată a noilor tehnologii și mijloacelor de comunicare au evidențiat importanța capitalului uman, a rezultatelor muncii creative și de inovare.

O soluție la problemele tinerilor o reprezintă hub-urile creative, „organizații care utilizează spațiul sau infrastructura lor pentru crearea de rețele, dezvoltare organizațională și de afaceri în cadrul sectorului cultural și creativ”¹⁵. Carta albă „Eliberarea Potențialului industriilor culturale și creative”¹⁶ din anul 2016 arată despre sectoarele culturale și creative că au o capacitate de creștere inteligentă, contribuie la crearea de locuri de muncă, au rol de incluziune socială, stimulează inovarea și ajută la dezvoltarea societăților informaționale. Tinerii sunt categoria socială cu cel mai mare potențial de manifestare a creativității, iar cadrul politic, prin deciziile politice și legislative, poate încuraja tinerii creativi.

---

¹³ https://insse.ro/cms/sites/default/files/com_presa/com_pdf/sistemul_educational_2023_r.pdf

¹⁴ https://www.culturadata.ro/wp-content/uploads/2020/11/Tinerii_si_creativitatea_web.pdf, Pg. 28.

¹⁵ https://www.culturadata.ro/wp-content/uploads/2020/11/Tinerii_si_creativitatea_web.pdf, pg.19

¹⁶ <https://www.culturadata.ro/carta-alba-pentru-activarea-potentialului-economic-al-sectoarelor-culturale-si-creative-din-romania-2016/>. pg. 17

4.4. Cercetare-dezvoltare-inovare

În condițiile subfinanțării cronice a cercetării, și, în cadrul acesteia, a ponderii scăzute a dezvoltării experimentale, organizațiile publice de cercetare au un număr redus de cercetători, iar eforturile acestora sunt dispersate în proiecte pe termen scurt cu puternică încărcătură birocratică. Puținele resurse sunt slab concentrate în jurul unor agende strategice și cu atât mai puțin a unora realizate în parteneriat cu mediul de afaceri, neexistând în acest context premise pentru specializarea inteligentă. Relansarea cercetării și inovării, inclusiv a specializării inteligente, depind decisiv de antrenarea investițiilor publice în cercetare-dezvoltare, capitol la care România, cu doar 0,17% din PIB în 2018, se plasează pe ultimul loc din Uniunea Europeană. Sunt decalaje semnificative față de media UE în ceea ce privește structura personalului C&D pe sectoare. Astfel, în totalul personalului C&D, echivalent normă întreagă, sectorul de afaceri reprezenta în 2019 doar 37%, comparativ cu media UE de 58%, sectorul guvernamental 39%, față de 11% în UE, iar universitățile doar 24%, față de 30% media UE¹⁷. Slaba atractivitate a sistemului C&D pentru cercetători, mai ales comparativ cu universitățile și institutele de cercetare din afara României, în condițiile subfinanțării și prestigiului scăzut al universităților și institutelor, limitează capacitatea de a atrage, forma și menține cercetători performanți.

Inovația este bazată pe creativitate și pe capacitatea oamenilor de a-și dezvolta creativitatea, astfel încât rezultatele să ducă la progres și, implicit, la creștere economică în societate. În Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă¹⁸, inovațiile sunt încurajate pentru promovarea creșterii economice durabile, creșterea productivității și extinderea locurilor de muncă decente. Cel de-al nouălea obiectiv este axat pe fortificarea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale, încurajarea inovațiilor, creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare și a cheltuielilor publice și private de cercetare și dezvoltare -ținta de dezvoltare 9,5.

Capacitatea femeilor în era digitală, precum și în sectoarele știință și tehnologie rămâne, deocamdată, un deziderat, ținând cont de participarea scăzută a acestora la formele de educație în aceste domenii și, apoi, la ocuparea forței de muncă, toate acestea fiind rezultatul unei interacțiuni complexe între stereotipurile de gen, fenomen care începe din primele etape ale vieții și educației și continuă pe parcursul carierei profesionale. Printre factorii care limitează participarea femeilor și a fetelor la educația și angajarea în domeniile științei și tehnologiei se numără: aplicarea de stereotipuri pe tot parcursul vieții, segregarea

---

¹⁷https://www.research.gov.ro/uploads/sistemul-de-cercetare/legislatie-organizare-si-functionare/proiecte-de-acte-normative/2021/anexa-1_sncisi.pdf

¹⁸ http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/wp-content/uploads/2020/08/Agenda-2030_RO.pdf, p23

între activitățile specifice femeilor și cele specifice bărbaților, hobby-uri și jucării, lipsa relativă de modele feminine, precum și vizibilitatea limitată a femeilor în acest sector, în special în funcțiile de conducere¹⁹. Diferențe mai mari de gen există și în domeniile de studiu alese în învățământul superior: în țările OCDE, mai puțin de 1 din 3 absolvenți de inginerie și mai puțin de 1 din 5 absolvenți de informatică sunt fete. Acest lucru se datorează probabil stereotipurilor și așteptărilor, mai degrabă decât diferențelor de performanță în matematică și știință. De exemplu, la vârsta de 15 ani, mult mai puține fete - 4,7%, decât băieții - 18%, chiar și printre cei mai performanți - au raportat că se așteaptă să aibă o carieră în inginerie sau în matematici.²⁰

4.5. Sărăcie, incluziune și coeziune socială

Sărăcia afectează categoriile tradițional vulnerabile ale populației. În ultimele decenii, inegalitatea veniturilor populației s-a accentuat, fapt ce a condus la inegalitate socială, fenomen întâlnit și în statele cu economii avansate. În plus, inegalitatea conturează din ce în ce mai pregnant o componentă nouă, generată de presiunea progresului tehnologic și de diferențele educaționale între generații și între diverse grupuri de populație. Astfel, cei mai afectați de sărăcie sunt copiii și persoanele tinere, 30,1% la grupa 0-17 ani, respectiv 28,4% la grupa 18-24 ani.²¹

Apoi, există mai multe categorii de tineri care prezintă vulnerabilități multiple: *tinerii instituționalizați* ce nu mai beneficiază, la împlinirea vârstei de 18 ani, de serviciile de tip rezidențial, *tinerii cu dizabilități* supuși riscului de excluziunea socială, însăși noțiunea de handicap plasând persoana în cauză într-o poziție dezavantajată față de ceilalți,²² *tinerii de etnie romă*, care, în pofida numeroaselor strategii și politici naționale, dar și europene, continuă să aibă un standard de viață care prezintă un decalaj ridicat față de cel al populației majoritare.

De asemenea, o atenție sporită la nivelul politicilor europene și naționale este acordată *tinerilor cu vârsta între 15-24 ani, care nu sunt pe piața muncii și nici în educație sau altă formă de formare* (NEET). În anul 2020, rata tinerilor care nu erau încadrați profesional și nu urmau niciun program educațional sau de formare a fost de 14,8%, cei mai afectați fiind tinerii din mediul rural - 18,3% și persoanele de sex feminin - 18,1%²³. Acest

---

¹⁹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0048_RO.html

²⁰ <https://www.oecd.org/gender/data/wherearetomorrowfemalescientists.htm>

²¹ <https://insse.ro/cms/ro/content/tendin%C5%A3e-sociale-limba-rom%C3%A2n%C4%83-1>, p. 135

²² Liviu Manea, Dizabilitatea ca factor de risc privind accesul la educație în Calitatea Vieții nr. 1-2, 2006, <https://www.revistacalitatevietii.ro/oldrcv/2006/CV-1-2-06/4.pdf> p. 43.

²³ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/EDAT_LFSE_20__custom_2647671/default/table?lang=en

lucru înseamnă că acești tineri, în cele mai multe cazuri, pot spera doar la o carieră ce nu necesită o calificare profesională sau nu își vor putea găsi deloc un loc de muncă.

Categoria NEET a ajuns în atenția instituțiilor europene și există deja directive ce își propun diminuarea fenomenului. Proportia tinerilor care nu sunt ocupați și nici cuprinși într-o formă de educație sau formare (NEETs 15-24 ani) deși în scădere începând cu 2015 a rămas relativ ridicată, 14,7% în 2019 și 14,8% în 2020, și în continuare peste media UE, de 10,1% în 2019 și 11,1% în 2020. Raportul de Țară al Comisiei Europene pentru anul 2020 subliniază faptul că decalajul de inactivitate dintre tinerii cu un nivel scăzut de calificare și cei cu înaltă calificare rămâne ridicat, de 43,3 puncte procentuale. În prezent reducerea numărului tinerilor ce se află în această categorie este unul dintre obiectivele Comisiei Europene, care, cu ajutorul Consiliului Uniunii Europene, a pus în aplicare, începând cu anul 2013, programul numit *Garanția pentru Tineret*. Această inițiativă și-a propus să garanteze pentru toți tinerii cu vârste între 15 și 24 de ani accesul la oferte bune de ocupare profesională, la educație continuă, la ucenicie sau la stagii de formare, în decursul a patru luni de la intrarea în șomaj sau de la încheierea etapei de educație.

În anul 2020, Consiliul Europei a adoptat Recomandarea „O punte către locuri de muncă - consolidarea Garanției pentru tineret” prin care statele membre “se asigură că fiecare tânăr sub 30 de ani primește o ofertă de calitate de angajare, de continuare a educației, de intrare în ucenicie sau de efectuare a unui stagiu, în termen de patru luni de la intrarea în șomaj sau de la absolvirea unei forme de educație formală, în conformitate cu principiul 4 al Pilonului european al drepturilor sociale”. În acest context, la nivel național, a fost aprobată Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2021-2027, document strategic care cuprinde măsuri relevante pentru punerea în aplicare a acestei noi recomandări. Documentul strategic include o direcție de acțiune dedicată exclusiv tinerilor și o serie de măsuri care au ca scop implementarea Recomandării, inclusiv în ceea ce privește identificarea, dar și oferirea de măsuri personalizate în acord cu nevoile specifice ale tinerilor. De asemenea, se pune accent pe îmbunătățirea colaborării dintre toate părțile interesate, atât în ceea ce privește serviciile/măsurile oferite tinerilor, cât și în vederea identificării tinerilor în risc de a deveni NEETs, prin parteneriate și sisteme de avertizare timpurie, pentru a asigura furnizarea de măsuri adaptate și personalizate în raport cu nevoile și caracteristicile beneficiarilor.

Pe de altă parte, Guvernul României a adoptat Ordonanța de urgență a Guvernului nr.101/2021 pentru modificarea art. 5 pct. IV⁴ din Legea nr. 76/2002, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, aprobată prin Legea nr. 126/2023, redefinind tânărul NEET și extinzând grupa de vârstă de la 16-24 ani la intervalul 16 ani - până la împlinirea vârstei de 30 de ani.

Garanția pentru tineret consolidată are rolul de a se asigura că toți tinerii cu vârsta sub 30 de ani beneficiază de o ofertă de calitate de ocupare, de formare continuă, de ucenicie sau de stagiu într-o perioadă de patru luni de la momentul în care au devenit șomeri sau au părăsit educația formală, în conformitate cu Principiul 4 al Pilonului European al Drepturilor Sociale.

Tinerii din România, ai căror părinți, unul sau ambii, sunt plecați la muncă în străinătate, pentru perioade mai scurte, de 1-3 luni/an, mai lungi, de peste 3 luni/an sau foarte lungi, de peste un an, constituie un grup specific, pentru care trebuie să fie dezvoltate politici și programe adecvate problemelor generate de absența părinților, atât în ce privește depășirea stresului emoțional și psihologic, îngrijirea adecvată, cât și prevenirea abandonului școlar și integrarea socială.

4.6. Incluziunea tinerilor migranți

Imigrația în România a crescut și s-a diversificat foarte mult în ultimii ani, România devenind una dintre țările cu cele mai mari creșteri ale numărului de imigranți în regiunea Europei de Est. în perioada 2010-2020. Conform datelor din 2020 ale Organizației Națiunilor Unite, proporția persoanelor născute în alte țări care locuiesc în România aproape s-a triplat în decurs de șase ani: de la 281.000 de persoane în 2015, reprezentând 1,4% din toată populația României, la 705.300 de persoane în 2020, reprezentând 3,7% din populația totală²⁴.

Migrația îmbracă diferite forme, iar motivele pentru care oamenii ajung să migreze sunt diverse, deși mulți dintre cei care ajung să își părăsească familia și casele o fac din lipsa oportunităților de muncă din țara de origine. În ultimii ani, majoritatea celor ce au sosit pe teritoriul Europei își părăsesc casele din cauza conflictelor și a schimbărilor climatice, generând astfel crize umanitare fără precedent. În acest context, este necesară dezvoltarea de parteneriate între diverși actori, pentru a beneficia de cunoștințele și expertiza lor în încercarea de a aduce laolaltă experți din cele mai diverse zone și de a simplifica înțelegerea unui fenomen complex precum migrația. Pentru integrarea migraților, combaterea discriminării și a excluziunii sociale se impune dezvoltarea și furnizarea de servicii integrate de informare și consiliere, cu accent pe capacitatea migraților, pregătirea acestora pentru accesarea pieței forței de muncă și implicarea lor în comunități, în concordanță cu dezvoltarea unui pachet coerent de resurse educaționale pentru învățarea limbii române ca limbă străină și orientare în societate care să țină cont de nevoile beneficiarilor unei forme de protecție în România.

---

²⁴ http://migrationcenter.ro/wp/wp-content/uploads/2021/11/Anatolie-Cosciug_BT.pdf, p. 13

4.7. Locuirea

România este țara cu cea mai mare rată de deprivare de locuințe la nivelul UE. Locuințele de calitate scăzută, infrastructura inadecvată și lipsa de siguranță a ocupării reprezintă serioase probleme cu care se confruntă mai ales grupurile sărace și marginalizate, atât din mediul urban, cât și din rural. Toate aglomerările urbane includ insule de sărăcie, comunități segregate spațial afectate de ocuparea forței de muncă scăzută și nivel redus de educație. Lipsa condițiilor de locuire adecvate este strâns legată de gospodăriile sărace care trăiesc în condiții precare și care sunt împovărate de cheltuielile pentru întreținerea locuinței.²⁵

Tinerii din România părăsesc locuința părinților la o vârstă mai înaintată decât în țările occidentale potrivit raportului Eurofound²⁹, 2014, ceea ce poate fi, cel puțin parțial, rezultatul dificultăților cu care se confruntă pe piața muncii în obținerea unui loc de muncă decent, iar nesiguranța veniturilor duce la adoptarea modelului familiei multigeneraționale. Mai mult, lipsa serviciilor de îngrijire a copiilor și a persoanelor în vârstă la prețuri accesibile crește presiunea de a adopta soluția gospodăriei cu câteva generații prezente²⁶.

La nivelul unităților administrativ-teritoriale, stocul de locuințe publice este relativ redus și concentrat la nivel teritorial. 14% dintre AAPL-urile care au răspuns la chestionarul dezvoltat în cadrul anchetei derulate de MDLPA privind nevoia de locuințe publice, în perioada februarie - aprilie 2022, au declarat că pe teritoriul lor există locuințe pentru tineri. Cele mai multe solicitări sunt pentru locuințe sociale, 40.161 de cereri de locuințe sociale înregistrate în 222 localități, iar locuințe pentru tineri sub 35 de ani, 38.976 de cereri de locuințe pentru tineri, înregistrate în 282 localități²⁷. În plus, tinerii care provin din sistemul de îngrijire instituționalizat și vârstnicii sunt alte grupuri vulnerabile în raport cu locuirea adecvată și accesul la locuințe decente. Nevoile lor reflectă faptul că facilitarea accesului la o locuință este insuficient în lipsa asistenței necesare pentru ca astfel de grupuri să ajungă la o viață independentă.

4.8. Ocupare și oportunități antreprenoriale

---

²⁵ http://sgglegis.gov.ro/legislativ/docs/2022/05/4_cq06fz23gjvw8tmpx5.pdf

²⁶ „Politici sociale de locuire”, Briciu C., 2016, Revista calității vieții, <https://www.revistacalitatevietii.ro/2016/CV-1-2016/03.pdf>, p.47-48.

²⁷ Sursa: anchetă MDLPA privind nevoia de locuințe publice (februarie – aprilie 2022)

În ciuda unei îmbunătățiri a situației în ultimii ani, ocuparea forței de muncă tinere este redusă în România. În anul 2022, rata de ocupare a tinerilor cu vârste cuprinse între 15 și 24 ani era de 19,7%, cu 4,9 puncte procentuale mai scăzută față de anul 2020, iar rata șomajului în rândul tinerilor a fost de 22,8%²⁸. Șomajul afectează în măsură mai mare absolvenții nivelurilor inferioare de educație, mediu și scăzut, comparativ cu persoanele care au studii superioare. De exemplu, în anul 2020, rata șomajului, conform Biroului Internațional al Muncii, pentru persoanele cu studii medii a fost de 5,1%, respectiv 8,1% pentru nivelul scăzut de educație, valori mult mai mari comparativ cu rata înregistrată pentru șomerii cu studii superioare, de 2,2%.²⁹

Conform Barometrului de Opinie Publică (BOPT) 2020, 80% dintre tineri consideră că au probleme în găsirea unui loc de muncă³⁰ și doresc să fie sprijiniți în acest sens, în special prin informare, consiliere și orientare în carieră, cursuri de formare, calificare, perfecționare, specializare profesională. Tinerii conștientizează faptul că tranziția de la educație la muncă reprezintă o etapă dificilă, în care aceștia au adesea nevoie de sprijin, asistență și sfaturi, în demersul dificil de căutare a unui loc de muncă. Îmbunătățirea portofoliului de competențe și abilități necesare adaptării la dinamica pieței muncii. Pe lângă percepția ofertei precare de locuri de muncă pentru tineri, din sondajul citat reiese și percepția unei slabe adecvări a școlii la cerințele pieței muncii - 44% dintre tinerii intervievați consideră că școala îi pregătește în mică măsură pentru profesiile cerute pe piața muncii, iar 57% consideră că școala îi pregătește în mică măsură pentru a fi capabili să dezvolte o afacere proprie³¹.

Trăsătura esențială a modelului de ocupare din România este că cea mai mare parte a ocupării este asigurată de salariați 76,2%, în anul 2020, iar tendința este ca această pondere să crească, în anul 2010, a fost de 64,8%. Spiritul antreprenorial este slab dezvoltat în țara noastră, ponderea patronilor fiind de numai 1,2% în totalul persoanelor ocupate, însă fenomenul este corelat și cu politicile fiscale și reglementările legislative în domeniul muncii.

Potrivit raportului *Employment and Social Developments in Europe*³² realizat de Comisia Europeană în anul 2021, transformările recente în ceea ce privește impactul crizei COVID-19 au fost inegale în statele membre, la nivelul regiunilor și grupurilor de populație. Cei mai afectați au fost tinerii, migranții, romii și alte comunități marginalizate și persoane de origine etnică minoritară, persoanele cu dizabilități, lucrătorii cu competențe scăzute sau cu angajații temporar și cei care desfășoară activități independente.

---

²⁸ <https://insse.ro/cms/ro/content/ocuparea-%C8%99i-somajul-35>

²⁹ Sursa: <https://insse.ro/cms/ro/tags/tendinte-sociale>

³⁰ MTS, BOPT 2020, p. 10

³¹ *Ibidem*

³² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_3384

Schimbările care au intervenit pe piața muncii țin și de forma de angajare sau modul de lucru. Astfel, întâlnim tot mai des lucrul pe platforme digitale, contracte de muncă cu timp parțial de lucru care oferă mai multă flexibilitate atât angajaților, cât și firmelor. Și condițiile de muncă au fost afectate în sens pozitiv de tehnologizare și digitalizare, conducând la îmbunătățirea pieței forței de muncă în termeni de autonomie, flexibilitate, sănătate și siguranță. Există însă și aspecte negative privind condițiile de muncă și calitatea vieții pentru persoanele care au fost mai puțin pregătite să facă față schimbărilor și să profite de beneficiile tehnologizării.

4.9. Sănătate și responsabilitate socială și individuală

Potrivit raportului *Starea Sănătății în Uniunea Europeană*³³, speranța de viață la naștere în România, una dintre cele mai reduse din Uniunea Europeană, o medie de 75,3 ani față de 80,9 media UE, a scăzut în medie cu 1,4 ani în timpul pandemiei de coronavirus - dublu față de media europeană și acest lucru reflectă atât comportamentele nesănătoase ale populației, cât și inechitățile socio-economice și de mediu de rezidență, inclusiv de acces la serviciile medicale. Capacitatea sistemului sanitar de a răspunde nevoilor medicale ale cetățenilor este limitată de diverși factori, dintre care subfinanțarea este doar unul dintre cei mai discutați. Conform datelor Eurostat, cheltuielile curente de sănătate reprezentau în România, în anul 2019, 5,7% din PIB³⁴, comparativ cu statele cu cele mai mari sume cheltuite pentru sănătate, cum ar fi Franța și Germania, unde ponderea era de peste 11,0%. Subfinanțarea repetată a serviciilor a dus la o asistență medicală la nivel sub-optimal, față de standardul european și la lipsa de investiții în sistem pentru a asigura acest standard.³⁵

La nivel național, accesul la serviciile de îngrijire a sănătății depinde, în principal, de existența și distribuția infrastructurii sistemului de sănătate, dar și de resursele umane și financiare disponibile. Numărul redus de unități medicale în mediul rural, în special spitale, distanțele prea mari până la o clinică specializată, costurile sau listele de așteptare sunt cei mai relevanți factori care determină disparitățile privind accesul populației la servicii medicale. Deși în România se formează un număr mare de practicieni din domeniul sănătății, emigrația personalului medical contribuie la un deficit de forță de muncă în domeniul sănătății la nivel național, iar numărul de medici și asistenți medicali pe cap de locuitor este

---

³³https://health.ec.europa.eu/state-health-eu/health-glance-europe_ro

³⁴ <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tps00207/default/table?lang=en>

³⁵ Comisia Europeană, *Starea sănătății în UE (2019). România, profil de țară*, https://health.ec.europa.eu/system/files/2019-11/2019_chp_romania_romanian_0.pdf

cu mult sub mediile UE. Astfel de obstacole, deși sunt indirecte, influențează nefavorabil starea generală a sănătății populației.

Rapoartele Comisiei Europene arătau, la nivelul anului 2018, că 17% dintre tinerii cu vârste cuprinse între 16 și 29 de ani din UE-27 au raportat că au suferit de o problemă de sănătate de lungă durată.³⁶ Cea mai mică prevalență a problemelor de sănătate de lungă durată în această grupă de vârstă a fost constatată în România, Italia, Grecia și Bulgaria, toate mai puțin de 5,0%, însă diferențe între statele membre ale UE ar putea fi legate de decalajele de diagnosticare și tratament la timp a acestor probleme. Prin urmare, nu se poate preciza dacă starea de sănătate a tinerilor este mai bună în România sau este vorba de un sistem medical care nu detectează la timp probleme de sănătate ale tinerilor sau de o lipsă de accesare de către tineri a sistemului sanitar.

Aproape jumătate din totalul deceselor din România în 2019 pot fi atribuite factorilor de risc comportamentali, care includ consumul de tutun, alimentația nesănătoasă, inclusiv consumul redus de fructe și legume, precum și consumul ridicat de zahăr și sare, consumul de alcool și activitatea fizică scăzută. Dacă ne referim la adolescenți și tineri, conform unui studiu INS, procentul persoanelor fumătoare în rândul grupei de vârstă 15-24 ani este de 19,97%, dintre care 10,16% fumează zilnic și 9,81% fumează ocazional.³⁷ De asemenea, conform studiului ESPAD - The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs, doar 68,8% dintre respondenții cu vârsta de 16 ani au răspuns că nu au fumat deloc în ultima lună, semnificativ mai puțin în comparație cu proporția de 80,64% a respondenților din toate țările participante la studiu.³⁸

Pentru tinerii de 15 și 16 ani, conform studiului – „România: Profilul de țară din 2021 în ceea ce privește sănătatea”³⁹ - România se situează printre țările cu o frecvență crescută a celor care au consumat alcool în exces cel puțin o dată în ultimele 30 de zile, cu un consum mai mare cu 10% la băieți față de fete, iar la consumul zilnic de fructe s-au înregistrat valori situate sub mediile europene la ambele genuri. Nivelurile scăzute de consum de fructe și legume, la care se adaugă lipsa exercițiului fizic, determină ratele excesului de greutate și ale obezității în rândul adolescenților, care au crescut constant în ultimele două decenii, una din cinci persoane cu vârsta de 15 ani încadrându-se în aceste categorii în 2018, cu puțin peste media UE. Conform studiului COSI, prevalența supraponderalității, inclusiv obezitate,

---

³⁶ Being young in Europe today – health (2020), disponibil la https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Being_young_in_Europe_today_-_health

³⁷https://insp.gov.ro/download/cnepss/stare-de-sanatate/rapoarte_si_studii_despre_starea_de_sanatate/sanatatea_copiilor/rapoarte-nationale/Raport-National-de-Sanatate-a-Copiilor-si-Tinerilor-din-Romania-2020.pdf

³⁸ <https://data.espad.org/search-questions/?field-text=tobacco>

³⁹ https://ec.europa.eu/health/system/files/2022-01/2021_chp_romania_romanian.pdf

în rândul copiilor din grupa de vârstă 7-9 ani din 33 de țări participante la studiu a fost de 31% pentru băieți și 28% pentru fete, în timp ce în România s-au înregistrat prevalențe egale de 27% pentru ambele genuri⁴⁰.

Potrivit unui raport recent OMS⁴¹, în regiunea europeană, se constată o rată în creștere a problemelor de sănătate mintală la adolescenți și tineri: 29% dintre fetele de 15 ani și 13% dintre băieții de 15 ani din țările europene au raportat că „se simt triste/triști” mai mult de o dată pe săptămână; se constată că jumătate dintre problemele de sănătate mintală la vârsta adultă au debut în timpul sau înainte de adolescență; depresia și tulburările de anxietate sunt printre primele cinci cauze ale poverii măsurată în termeni de ani de viață cu dizabilitate ale adulților din UE, iar sinuciderea este principala cauză de deces în rândul adolescenților cu vârste cuprinse între 10 și 19 ani, în țările cu venituri reduse/medii și a doua cauză principală în țările cu venituri mari din regiunea europeană, mai precizează raportul OMS. Tinerii defavorizați, inclusiv minoritățile sau migranții, sunt în special afectați de probleme de sănătate mintală (p.1).⁴²

Un fenomen îngrijorător este numărul de mame minore. România are aproape un sfert dintre mamele minore din Uniunea Europeană. Datele Eurostat arată că numai în 2018, 8 621 de fete cu vârste între 10-17 ani au devenit mame înainte de vârsta majoratului, iar 725 dintre ele s-au aflat în această situație înainte de a împlini 15 ani.⁴³ În același timp, România are încă o rată a mortalității infantile ridicată, 6,2 la mie de născuți vii în 2019 (INS), aproape dublă față de media Uniunii Europene, de 3,5 la mie. Mai mult, rata avorturilor este de peste două ori mai mare decât în UE, adică 480 de avorturi la 1.000 de nașteri⁴⁴, ceea ce arată o nevoie încă neacoperită de servicii de planificare familială, mai ales la grupurile vulnerabile. Prevenirea maternității timpurii și a consecințelor asociate implică, atât acces la informare, inclusiv prin intermediul disciplinei Educație pentru Sănătate, cât și îmbunătățirea accesului la servicii medicale de urmărire a sarcinii, cu precădere în zonele rurale. În momentul de față, educația pentru sănătate ajunge la 6% dintre elevii din România ca materie opțională, depinzând de decizia școlii.⁴⁵

---

⁴⁰ Report on the fifth round of data collection, 2018–2020: WHO European Childhood Obesity Surveillance Initiative (COSI). Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2022. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO, disponibil la <https://www.who.int/europe/publications/i/item/WHO-EURO-2022-6594-46360-67071>

⁴¹ WHO Regional Office for Europe: Factsheet for World Mental Health Day 2018- Adolescent mental health in the European Region, disponibil la https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0005/383891/adolescent-mh-fs-eng.pdf

⁴² *Ibidem*

⁴³ Salvați Copiii România, disponibil la <https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/advocacy-campanii/multiplele-chipuri-ale-excluziunii>

⁴⁴ *Ibidem*

⁴⁵ <https://www.salvaticopiii.ro/ce-facem/sanatate/educatie-pentru-sanatate/educatie-pentru-sanatate-in-curricula-scolara>

4.10. Protecția mediului

Potrivit cercetării Eurobarometru din decembrie 2019, circa 46% dintre români considerau ca protecția mediului este foarte importantă pentru ei personal, valoare mediu-inferioară față de media europeană de 53%, iar 76% dintre români erau de părere că schimbarea climatică este o problemă foarte serioasă în țara lor, practic la aceeași valoare cu media europeană. De notat că în aceste privințe, opțiunile tinerilor sunt similare cu ale populației în ansamblul său. În schimb, la întrebarea privind 14 acțiuni concrete la nivel individual privind protecția mediului, cum ar fi sortarea deșeurilor, reducerea consumului de resurse, reducerea utilizării autoturismului, numai 3% dintre români au declarat că au realizat cel puțin 7 sau mai multe activități.⁴⁶

Există multe modalități prin care tinerii pot contribui într-un mod inovativ și informat în ceea ce privește viitoarele decizii legate de efectele schimbărilor climatice sau tranziția către surse de energie regenerabile, printre care, instituirea unui consiliu consultativ al tinerilor, privind domeniul protecției mediului.

4.11. Cetățenie activă și transformare digitală

În ceea ce privește componenta de participare, România face parte din grupul de state membre UE cu cel mai scăzut nivel de participare a tinerilor la activități organizate de diferite grupuri și cluburi. Aproape o treime, 32% dintre tineri au declarat că participă la cel puțin o activitate.⁴⁷ Față de media UE, România înregistrează niveluri mai scăzute de participare ale tinerilor la toate tipurile de activități. Cele mai mari diferențe s-au înregistrat în privința activităților cluburilor sportive, o pondere de 62% - locul 26, organizațiilor culturale, o pondere de 47% - locul 20 și organizațiilor locale active în comunitate, cu o pondere de 46% - locul 23.

Activismul civic, măsurat prin apartenența la organizații neguvernamentale - fundații, asociații, rămâne unul modest. Potrivit datelor BOPT, acesta a fost de 8% în 2018⁴⁸, aproape

---

⁴⁶ Comisia Europeană, Special Eurobarometer 501, Attitudes of European citizens towards the environment, https://data.europa.eu/data/datasets/s2257_92_4_501_eng?locale=en, pp. 9-14, 52-56.

⁴⁷ Tipuri de activități, cf metodologiei Comisiei Europene/Eurobarometru: cluburi sportive; cluburi de tineret, de petrecere a timpului liber sau orice fel de organizație de tineret; organizație culturală; organizație locală activă în comunitatea locală; organizație politică sau partid politic; organizație de drepturile omului sau de dezvoltare globală; organizație ecologică sau în domeniul schimbării climatice; orice altă organizație neguvernamentală.

⁴⁸ *Ibidem*, pp. 86, 100

dublu față de 2016, și de 13% în 2020.⁴⁹ Creșterea trebuie interpretată prin prisma apartenenței în asociațiile de elevi și, mai ales, de studenți, la grupurile informale de tineri, precum și prin diferențierile marcante pe medii de rezidență, în favoarea mediului urban. Atunci când vine vorba despre participarea la procesul de luare a deciziilor, evaluările tinerilor rămân preponderent negative: 39% cred că nu pot influența deciziile la nivel local, iar 45% consideră că nu pot influența deciziile la nivel central, față de 25% care cred că pot influența deciziile la nivel local și 27% la nivel național.⁵⁰ De asemenea, majoritatea tinerilor manifestă dezinteres față de activități non-formale, de tip participativ, în cadrul comunităților. Nivelul cel mai ridicat de dezinteres, de 71%, se manifestă față de consultările cu autoritățile locale sau centrale pe teme de interes pentru tineri.⁵¹

În privința *participării în activități de voluntariat*, România face parte din grupul statelor membre UE cu un nivel în jurul mediei europene. Procentul celor care și-ar dori să desfășoare activități de voluntariat a fost de 62% în 2018 și de 77% în 2020. De asemenea, un procent mare de tineri declară că nu cunosc organizații neguvernamentale care organizează activități în localitatea lor - 62% în 2018 și 61% în 2020.

Tinerele femei se confruntă în continuare cu obstacole în calea participării lor la viața publică și politică, mai ales în zonele rurale și în urbanul mic - discriminare în societate și în partidele politice, bariere sociale, economice și culturale. Conform Barometrului de Gen din 2018, există o mai mare deschidere față de egalitatea de gen la nivelul societății, totuși, lumea politică pare blocată într-un sistem care valorizează excesiv bărbatul politic.

Ultima ediție a Global Gender Gap, realizat de World Economic Forum, dată publicității în martie 2021, arată că pandemia de Covid-19 a adâncit și mai mult inechitățile de gen preexistente. În acest index, România ocupă locul general 88 din 156 de țări incluse în raport. Acesta acoperă patru macroteme privind egalitatea de gen: Oportunități și participare în economie, Educație, Sănătate și Acces la putere politică - Political Empowerment, ultimul fiind și indicatorul pe care România stă cel mai prost (poziția 129). Conform studiului menționat, în ceea ce privește componenta de digitalizare, principala provocare constă în insuficienta dezvoltare a competențelor digitale ale tinerilor pentru protecția acestora în fața riscurilor posibile ca urmare a folosirii internetului. Tinerii folosesc internetul pentru comunicare și accesare de rețele sociale și într-o mult mai mică măsură pentru a interacționa cu autoritățile publice ori pentru a comunica pe bloguri și rețele de socializare despre subiecte civice și politice. Acest mod de utilizare a tehnologiei informației

---

⁴⁹ MTS, BOPT 2020, https://sport.gov.ro/wp-content/uploads/2020/12/IRES_DIAGNOZA-2020-_raport-final-MTS.pdf, p. 37

⁵⁰ MTS, BOPT 2018, p. 81, 92

⁵¹ *Ibidem*, p. 29.

atrage după sine insuficiente competențe digitale care includ cunoștințe și aptitudini de utilizare și/sau programare de softuri de calculator. Simpla capacitate de utilizare a internetului pentru accesarea de rețele sociale nu înseamnă și un nivel ridicat de cunoștințe și aptitudini de editare de text, calcul tabelar, utilizare de baze de date, chiar și limbaj de programare.

În declarația privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital, pe care Comisia Europeană a propus-o în anul 2022, transpare intenția de a sprijini formarea unor cetățeni împuterniciți digital, o forță de muncă având competențe și abilități digitale și mai mulți experți în acest domeniu. Competențele digitale de bază pentru toți cetățenii și oportunitatea de a dobândi abilități specializate în tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) pentru forța de muncă sunt o condiție prealabilă pentru a participa activ la deceniul digital. Mai mult decât atât, noua strategie pentru un internet mai bun pentru copii *Better Internet for Kids* - BIK+, pledează pentru măsuri de prevenire a riscurilor pe care utilizarea mediului virtual le presupune: dezinformare, hărțuire cibernetică, conținuturi dăunătoare și ilegale.

Una dintre discuțiile care sunt purtate acum la nivel european se referă la reducerea pragului minim de la care tinerii pot vota, mai precis vârsta de 16 ani. Un exemplu de bună practică este Austria, unde această măsură a contribuit la creșterea numărului de tineri care participă la vot, dar și a încrederii pe care tinerii o au în stat și procese democratice⁵².

4.12. Tinerii din mediul rural

Apartenența la mediul rural a unui tânăr are un impact important asupra traseului educațional și socio-profesional: acces limitat la educație, atât din cauza unei infrastructuri educaționale precare în rural, cât și a unei calități mai slabe a educației, familii lipsite de venituri sau cu venituri scăzute sau fluctuante, lipsa ofertelor de muncă, a celor de petrecere a timpului liber.

Pe de altă parte, nivelul redus de informare a tinerilor privind măsurile de sprijin pentru a avea acces la formare și inserție profesională sau dependența tinerilor de prestațiile sociale, acordate fără o condiționare de găsirea ulterioară a unui loc de muncă îi determină pe mulți tineri din rural să prefere un venit modest, să lucreze, eventual, ca zilier în agricultură. O soluție pentru integrarea profesională a tinerilor din mediul rural este sprijinirea acestora în a-și dezvolta o afacere proprie, inclusiv în domeniul agricol. Pe lângă nevoia de formare, mai ales în domeniile managementului afacerilor și al riscurilor, se

---

⁵² J. Aichholzer & S. Kritzing, *Lowering the Voting Age to 16 - Learning from Real Experiences Worldwide, Voting at 16 in Practice: A Review of the Austrian Case*, Palgrave Studies in Young People and Politics, 2020

evidențiază și crearea de rețele de antreprenori din rural pentru schimb de experiență și informații, dar și nevoia accesului la finanțare la nivel local, precum și a existenței unor produse specializate de creditare pentru tinerii antreprenori din mediul rural⁵³. În ceea ce privește viața socială, tinerii din rural nu au la dispoziție spații adecvate pentru derularea activităților de petrecere a timpului liber, unde să se poată întâlni cu alte persoane, iar activitățile culturale, sportive, de protecția mediului dedicate lor sunt extrem de reduse⁵⁴.

Guvernanța programului European Youth Village (Asociația pentru Dezvoltare Activă și Go Free - Asociația pentru Sprijinirea Societății Civile), alături de o serie de alte organizații neguvernamentale și împreună cu tineri din mediul rural a elaborat un document strategic - Carta Albă a Tinerilor din Mediul Rural, care stabilește prioritățile acestora, atât pentru comunitățile lor - în mediul rural, dar și la nivel național și european. În urma unei consultări realizate la nivel național, a fost propus un set de priorități, pe care autoritățile guvernamentale este necesar să le aibă în vedere: participare accesibilă, incluzivă și responsabilă pentru toți tinerii din mediul rural, programe care să sprijine inițiativa acestora, la toate nivelurile, facilități, resurse și oportunități de dezvoltare, învățare și petrecere a timpului liber, consolidarea sectorului de tineret în mediul rural și susținerea lucrului cu tinerii, dezvoltarea unei societăți civile active în mediul rural și creșterea gradului de reprezentativitate în procesul de luare a deciziilor, politici de tineret incluzive și încurajarea permanentă a dialogului între tinerii din mediul rural și autoritățile publice locale, județene, centrale și europene, sate prietenoase cu tinerii și o Uniune Europeană conectată la tinerii din mediul rural.

Tinerii din mediul rural trebuie să aibă acces la activități culturale, evenimente și oportunități potrivit intereselor vârstei lor. De multe ori, acestea se desfășoară în afara satelor lor iar accesul este limitat de dificultățile legate de facilitățile de transport. Accesul la servicii medicale prietenoase, oportunitățile de petrecere a timpului liber sunt, de asemenea, nevoi ale tinerilor din mediul rural. Aceștia își doresc ca în satele și comunele lor să fie organizate tabere, activități cultural-artistice, sportive, schimburi de experiență, voluntariat. Centrele mobile pentru tineret pot fi o soluție.

4.13. Analiza SWOT

Analiza SWOT, prezentată mai jos reliefează o serie dintre problemele cu care se confruntă sectorul de tineret și care vor fi avute în vedere în contextul prezentei strategii.

---

⁵³Antreprenoriatul în mediul rural. Tendințe, nevoi și oportunități, Romanian Angel Appeal, 2020, P. 17, 27 - 29

⁵⁴ Metodologie de lucru cu tinerii din rural și cei din sistemul de protecție a copilului, ICCV, 2016, p. 31 - 35

Puncte tari:

1. Existența unităților subordonate - direcții județene pentru familie și tineret, respectiv Direcția pentru Familie și Tineret a Municipiului București, case de cultură ale studenților, Complexul Cultural Sportiv Studențesc Tei București, care contribuie la implementarea politicilor și programelor de tineret, la nivel local;
2. Existența centrelor pentru tineret și a centrelor de agrement/bazelor turistice, care asigură servicii specifice pentru tineri - informare documentare/consiliere/educație și învățare nonformală, tabere;
3. Finanțarea proiectelor organizațiilor neguvernamentale de tineret prin intermediul concursurilor de proiecte;
4. Existența Rețelei Naționale de Lucrători de Tineret - tineREȚEA;
5. Organizarea de tabere sociale și tabere gratuite pentru persoanele cu dizabilități;
6. Definirea clară a structurilor neguvernamentale de și pentru tineret - Capitolul III din Legea Tinerilor nr.350/2006, existența mecanismului de consultare a acestora de către MFTES (Consiliul Național pentru Tineret), dar și a mecanismului de colaborare cu acestea (Grupul Național de Lucru pentru Dialogul Tinerilor cu UE coordonat de MFTES);
7. Existența cadrului legal privind tineretul, fundațiile de tineret și voluntariatul;
8. Existența standardului ocupațional „lucrător de tineret”;
9. Rata mică a șomajului în cazul tinerilor absolvenți de învățământ superior, semnificativ mai redusă comparativ cu media UE;
10. Număr semnificativ de tineri interesați în implicarea în activități de voluntariat;
11. Existența unui program de cercetare în domeniul tineretului, pe baza căruia sunt fundamentate politicile în domeniu.

Puncte slabe:

1. Buget scăzut alocat MFTES pentru programele, personalul și infrastructura de tineret de la nivel central și la nivelul subordonatelor;
2. Lipsa coordonării interinstituționale pentru implementarea politicilor de tineret;
3. Incompleta acoperire la nivel teritorial a centrelor de tineret și insuficienta dezvoltare a centrelor de tineret care, în prezent, nu sunt spații destinate tinerilor la care aceștia să aibă acces permanent și în care să beneficieze de activități și servicii, ci sunt proiecte

în cadrul unui program național, subfinanțate, cu doar câteva activități pe an și fără personal special angajat permanent;

4. Numărul relativ redus de tineri care apelează la serviciile centrelor pentru tineret;
5. Lipsa strategiilor locale/județene pentru tineret;
6. Consilii consultative ale tinerilor constituite în puține unități administrativ-teritoriale, îndeosebi la nivelul municipiilor reședință de județ și al județelor;
7. Situația juridică neclară a fundațiilor județene pentru tineret;
8. Lipsa reglementărilor legislative privind activitatea de tabere pentru copii și tineri;
9. Lipsa standardului ocupațional „consilier pentru tineret”;
10. Îmbătrânirea demografică coroborată cu scăderea continuă a natalității ;
11. Interes scăzut pentru stimularea creativității tinerilor în cadrul educației formale;
12. Slaba implicare a tinerilor cercetători în sistemul de cercetare, dezvoltare și inovare;
13. Incidența ridicată a cazurilor de abandon școlar și de părăsire prematură a școlii în rândul elevilor ce provin din medii dezavantajate;
14. Ponderea scăzută a tinerilor care participă la educație continuă;
15. Persoanele tinere sunt cele mai afectate de sărăcie, în special tinerii aparținând grupurilor vulnerabile
16. Migrația internațională a segmentului de vârstă 25-29;
17. Integrarea dificilă pe piața muncii a tinerilor, mai ales pentru anumite grupuri vulnerabile, de exemplu, romi, tineri cu dizabilități, tineri care părăsesc sistemul de protecție, centrele de detenție;
18. Acces redus la locuirea decentă în rândul tinerilor;
19. Procentul mic al tinerilor angajați temporar/ cu timp parțial;
20. Rata mare de sărăcie în muncă a angajaților cu contracte de muncă cu timp parțial;
21. Număr insuficient de medici de familie la care pot avea acces tinerii (424 de localități din România nu au medic de familie⁵⁵);
22. Număr mare de mame minore;
23. Lipsa educației pentru sănătate ca materie obligatorie în programă;

---

⁵⁵ Casa Națională de Sănătate, date la nivelul anului 2022

24. Ponderea ridicată a tinerilor care fumează sau consumă substanțe ilicite;
25. Lipsa infrastructurii dedicate sportului de masă;
26. Slaba implicare a tinerilor în activități sportive;
27. Lipsa unei cartografieri a problemelor și a nevoilor tinerilor din mediul rural;
28. Lipsa spațiilor de petrecere a timpului liber în mediul rural;
29. Nivel redus de informare a tinerilor din mediul rural cu privire la oferta educațională și de locuri de muncă;
30. Lipsa centrelor de tineret în mediul rural;
31. Situația precară a bazei materiale de tineret, respectiv a centrelor de tineret, centrelor de agrement/baze turistice, case de cultură ale studenților, în special din comunitățile defavorizate;
32. Lipsa resurselor umane și financiare necesare funcționării la capacitate maximă a centrelor de tineret existente, pentru a satisface nevoile tinerilor;
33. Lipsa serviciilor de sănătate prietenoase pentru adolescenți și tineri;
34. Lipsa unor programe consistente de educație pentru sănătate;
35. Număr foarte redus de organizații neguvernamentale de tineret active în urbanul mic și rural.

Oportunități:

1. Dezvoltarea programelor destinate reducerii ponderii tinerilor care nu sunt încadrați profesional și care nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET);
2. Derularea programelor europene: Erasmus+, Corpul European de Solidaritate, Programul Operațional Educație și Ocupare, Programul Național de Redresare și Reziliență și utilizarea optimă a fondurilor europene destinate susținerii proiectelor pentru tineri;
3. Parteneriatele între sectorul public, cel neguvernamental și cel privat pentru furnizarea de servicii și activități pentru tineret cu scopul sprijinirii tânărului în tranziția la viața de adult;
4. Utilizarea optimă a fondurilor europene destinate susținerii proiectelor destinate tinerilor;

5. Accesarea programului european „Garanția pentru Tineret” pentru tinerii sub vârsta de 25 de ani;
6. Nevoia de profesionalizare a corpului lucrătorilor de tineret;
7. Intervenție structurată a domeniului tineret prin dezvoltarea unui ecosistem bazat pe elemente interconectate precum viziune, finanțare adecvată pentru activitate de tineret și servicii pe termen lung realizate de către structuri de tineret în spații prietenoase pentru tineri susținute de personal format și plătit;
8. Pactul Ecologic European care asigură sprijinul instituțional și financiar al UE pentru derularea proiectelor de mediu;
9. Finanțarea de locuințe publice în regim de locuință socială sau închiriere prin accesarea de credite de la Banca Europeană de Investiții, sub mecanismul Planului de Investiții pentru Europa;
10. Lărgirea atribuțiilor centrelor de tineret, ale caselor de cultură ale studenților și ale centrelor de agrement pentru a deveni centre de resurse pentru tinerii care aparțin unor categorii vulnerabile;
11. Implementarea unor măsuri pentru promovarea e-incluziunii tinerilor în procesul educațional;
12. Dezvoltarea unor sisteme de validare și recunoaștere a rezultatelor învățării în contexte nonformale;
13. Stimularea interesului tinerilor pentru valorificarea tradițiilor culturale locale;
14. Încurajarea și susținerea preocupărilor tinerilor pentru lectură, industrii creative și creație literară;
15. Transformarea digitală și diversificarea instrumentelor tehnologice;
16. Programele de schimburi internaționale de experiență destinate tinerilor.

Riscuri:

1. Consolidarea fiscală în următorii ani, care ar putea reduce finanțarea activităților pentru tineret;
2. Slaba colaborare între organizațiile de tineret și autoritățile locale în vederea implementării programelor sociale adresate tinerilor vulnerabili;

3. Capacitatea limitată a AAPL-urilor de a implementa un pachet complex și integrat de servicii sociale, educaționale și medicale adresate tinerilor în situații de risc de sărăcie și/sau a celor din zonele urbane/rurale defavorizate;
4. Insuficienta adaptare a curriculei educaționale formale și nonformale la cerințele pieței muncii;
5. Decalajele de acces la educație existente în cazul tinerilor ce provin din medii defavorizate;
6. Neîncrederea în viitor la nivel societal, inclusiv la nivelul tinerilor, pesimismul social;
7. Slaba colaborare între organizațiile de tineret și autoritățile locale în vederea înființării de consilii consultative și de organizare a procedurilor de consultare;
8. Capacitatea administrativă limitată în implementarea politicilor de tineret și în atragerea de fonduri europene;
9. Nivelul redus de implicare a populației României, în acțiuni concrete la nivel individual de protecție a mediului;
10. Creșterea ratei sărăciei în muncă și a excluziunii ocupaționale ca urmare a schimbărilor tehnologice pe piața muncii;
11. Nematerializarea intenției tinerilor de a deveni antreprenori;
12. Migrația tinerilor accentuează dezechilibrele de pe piața muncii;
13. Creșterea sărăciei și a excluziunii sociale în rândul tinerilor;
14. Excluziunea socială și educațională ce pot fi asociate cu maternitatea la minore;
15. Creșterea proporției tinerilor supraponderali și obezi, cu efecte asupra incidenței diabetului și a bolilor cardio-vasculare;
16. Alocarea în continuare a unui procent scăzut din PIB pentru activitățile de tineret.

5. Obiectivele generale și specifice

Obiectivul general	Obiective specifice	Probleme actuale tratate
OG1. Consolidarea cadrului legislativ, instituțional și al colaborării cu sectorul	OS 1.1. Ajustarea, armonizarea și completarea cadrului legislativ în	- Lipsa coordonării interinstituționale pentru

<p>neguvernamental de/ pentru tineret</p>	<p>domeniul politicilor de tineret;</p> <p>OS 1.2 Consolidarea cadrului instituțional;</p> <p>OS 1.3 Sprijinirea participării sectorului neguvernamental de/pentru tineret la programe, proiecte și politici dedicate tinerilor.</p>	<p>implementarea politicilor de tineret;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Incompleta acoperire la nivel teritorial a centrelor de tineret; - Lipsa strategiilor locale/județene pentru tineret; - Consilii consultative ale tinerilor constituite în puține unități administrativ-teritoriale, îndeosebi la nivelul municipiilor reședință de județ și al județelor; - Situația juridică neclară a fundațiilor județene pentru tineret; - Incertitudinea în privința adecvării cadrului legal privind fundațiile județene de tineret la realitățile curente; - Adaptarea insuficientă la contextul actual a cadrului legal privind tineretul, fundațiile județene de tineret și voluntariatul.
<p>OG2. Facilitarea accesului tinerilor la educație și cultură de calitate, integrarea și îmbunătățirea diferitelor forme de învățare</p>	<p>OS 2.1 Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții, inclusiv a celor din mediul rural</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Slaba colaborare între organizațiile de tineret și autoritățile locale în vederea implementării programelor sociale adresate tinerilor vulnerabili; - Slaba colaborare între organizațiile de tineret și autoritățile locale în vederea înființării de consilii

	<p>OS 2.2 Facilitarea și susținerea accesului tinerilor la actul cultural de calitate</p> <p>OS 2.3 Susținerea tinerilor implicați în activități și programe de CDI (cercetare-dezvoltare-inovare)</p>	<p>consultative și de organizare a procedurilor de consultare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Capacitatea administrativă limitată în implementarea politicilor de tineret și în atragerea de fonduri europene; - Incidența ridicată a cazurilor de abandon școlar și de părăsire prematură a școlii în rândul elevilor ce provin din medii dezavantajate; - Decalajul pronunțat între rezultatele obținute în școlile rurale comparativ cu cele urbane; - Insuficienta adaptare a curriculei educaționale formale și nonformale la cerințele pieței muncii; - Decalajele de acces la educație existente în cazul tinerilor ce provin din medii defavorizate; - Insuficienta implicare a tinerilor cercetători în sistemul de cercetare, dezvoltare și inovare.
<p>OG.3. Creșterea angajabilității tinerilor și susținerea antreprenoriatului</p>	<p>OS.3.1 Reducerea sărăciei în rândul tinerilor, combaterea tuturor formelor de discriminare, facilitarea și asigurarea incluziunii și coeziunii sociale</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pondere importantă a tinerilor care înregistrează un risc crescut de excluziune socială pe dimensiunile ocupare, locuire și educație; - Integrarea dificilă pe piața muncii pentru anumite grupuri vulnerabile de tineri;

	<p>OS.3.2 Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă tinere și susținerea echilibrului dintre viața profesională și cea personală</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rata mare de sărăcie în muncă a angajaților cu timp parțial; - Creșterea ratei sărăciei în muncă și a excluziunii ocupaționale ca urmare a schimbărilor de pe piața muncii ca urmare a schimbărilor tehnologice; - Nemodificarea criteriilor cadru pentru acordarea locuințelor pentru tineri destinate închirierii; - Integrarea dificilă pe piața muncii pentru anumite grupuri vulnerabile; - Lipsa de asistență în domeniul consilierii și orientării în carieră; - Lipsa spiritului antreprenorial al tinerilor.
<p>OG.4. Dezvoltarea responsabilității sociale și individuale a tinerilor (sănătate, siguranță, dezvoltare durabilă)</p>	<p>OS.4.1 Promovarea sănătății și a educației pentru sănătate</p> <p>OS.4.2 Creșterea capacității tinerilor de a acționa ca factori ai schimbării pentru o dezvoltare durabilă și ecologică</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nivel scăzut al educației pentru sănătate, sănătate sexuală, sănătate mintală ; - Tinerii din grupurile vulnerabile care nu au acces la medic pentru că nu au asigurare de sănătate sau au alte obstacole de acces; - Număr mare de mame minore; - Lipsa competențelor pentru a deveni factori ai schimbării.
<p>OG.5. Consolidarea cetățeniei active, a</p>	<p>OS.5.1 Dezvoltarea și susținerea voluntariatului</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Nivelul scăzut al participării tinerilor la acțiuni de voluntariat;

<p>transformării digitale și susținerea implicării organizațiilor de/pentru tineret prin programe naționale și europene</p>	<p>OS.5.2 Diversificarea formelor de participare a tinerilor și a organizațiilor de/pentru tineret la procesul decizional și de reprezentare în context european și internațional</p> <p>OS.5.3. Dezvoltarea de aptitudini și competențe digitale relevante pentru transformarea digitală și securitatea cibernetică</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa unui mecanism de constituire și de monitorizare a existenței structurilor consultative; - Lipsa unor centre de resurse pentru tinerii care aparțin unor categorii vulnerabile; - Număr mic de tineri implicați în ONG; - Insuficienta dezvoltare a competențelor digitale ale tinerilor pentru protecția acestora în fața riscurilor posibile ca urmare a folosirii internetului; - Insuficiente competențe digitale ce includ cunoștințe și aptitudini de utilizare și/sau programare de softuri de calculator.
<p>OG 6. Crearea și susținerea de oportunități pentru tinerii din zonele rurale, în vederea diminuării decalajelor dintre urban și rural</p>	<p>OS.6.1. Dezvoltarea sectorului de tineret și consolidarea lucrului cu tinerii din mediul rural</p> <p>OS.6.2. Dezvoltarea de oportunități de învățare și formare profesională și creșterea accesului la locuri de muncă durabile</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Număr redus de centre pentru tineret care funcționează în zone rurale; - Lipsa unei cartografieri a problemelor și profilelor tinerilor din mediul rural; - Lipsa spațiilor de petrecere a timpului liber în mediul rural; - Nivel redus de informare a tinerilor din mediul rural cu privire la oferta educațională și de locuri de muncă.

6. Programe

Program de susținere a tinerilor și studenților

Obiectiv: Susținerea participării active a tinerilor și studenților la viața comunității

Programul are în vedere implementarea unor măsuri integrate, în acord cu Programul de Guvernare și alte documente strategice și naționale și internaționale, și vizează:

- Îmbunătățirea procesului de elaborare a politicilor publice în domeniul tineretului prin realizarea de studii, cercetări, analize, prognoze precum și întărirea capacității instituționale de planificare strategică, comunicare și cooperare interministerială;
- Crearea și dezvoltarea unei infrastructuri specifice de tineret la nivel național;
- Dezvoltarea unui pachet de servicii de informare, consiliere și consultanță pentru tineri și diversificarea activităților de învățare non-formală ;
- Creșterea gradului de participare a tinerilor în viața societății, sub toate aspectele ei - social, cultural, economic;
- Dezvoltarea de abilități și competențe în rândul tinerilor și studenților prin proiecte de educație non-formală și informală, conștientizarea asupra unui stil de viață sănătos, stimularea creativității și promovarea mobilității în spațiul intern și European;
- Consultarea tinerilor în luarea deciziilor la nivel local și național;
- Finanțarea de proiecte în domenii de interes pentru tineri și studenți;
- Formarea unei rețele de specialiști în domeniul tineretului la nivel național;
- Sprijinirea copiilor și tinerilor pentru a dezvolta abilități interpersonale prin organizarea de tabere sociale, pentru persoane cu handicap, tematice și naționale;
- Recompensarea studenților prin tabere gratuite în perioada vacanțelor.

Implementarea programului se va face prin:

- a) finanțarea de proiecte proprii ale MFTES și ale direcțiilor județene pentru familie și Tineret, respectiv Direcția pentru Familie și Tineret a Municipiului București;
- b) realizarea de lucrări de cercetare în domeniul tineretului la nivel central;
- c) finanțarea de proiecte ale organizațiilor neguvernamentale de tineret, în conformitate cu prevederile Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare, prin concursurile de proiecte organizate la nivel național și la nivel local;
- d) derularea de acțiuni prin casele de cultură ale studenților, respectiv Complexul Cultural Sportiv Studentesc Tei;
- e) organizarea, pentru copii și tineri, de tabere naționale, tabere de odihnă, tabere sociale, tabere tematice, tabere pentru persoane cu handicap și tabere pentru olimpici, tabere pentru studenți;

- f) susținerea și dotarea centrelor de tineret și organizarea de activități de tineret și servicii în cadrul acestora.

Programele guvernamentale StudentInvest și FamilyStart

Programul „StudentInvest” are ca obiectiv sprijinirea tinerilor cu vârsta cuprinsă între 18 ani împliniți și 31 de ani neîmpliniți care sunt cuprinși în instituțiile de învățământ superior autorizate să funcționeze provizoriu ori acreditate. Programul are caracter socio-educational, accentul fiind pus pe creșterea accesului la programele de învățământ superior, pe diminuarea abandonului universitar, precum și a șomajului în rândul tinerilor absolvenți.

Programul „FamilyStart” are ca obiectiv sprijinirea tinerilor cu vârsta cuprinsă între 18 ani împliniți și 45 de ani neîmpliniți care își întemeiază o familie sau tineri care formează o familie prin acordarea de credite și finanțarea de la bugetul de stat a unor comisioane și dobânzi care să acopere anumite nevoi.

Programele „StudentInvest” și „FamilyStart” au caracter socio-educational, accentul fiind pus pe creșterea accesului la programele de învățământ superior, pe diminuarea abandonului universitar, precum și a șomajului în rândul tinerilor absolvenți, respectiv promovarea valorilor familiei tradiționale, încurajarea natalității, asigurarea acoperirii unui pachet minim de cheltuieli la întemeierea unei familii, creșterea gradului de educație în familie.

6.1. Direcții de acțiune aferente obiectivelor asumate

Obiectiv 1	
Obiectiv specific 1.1	<p>D.A.1. Realizarea/utilizarea de cercetări, studii și prognozelor în fundamentarea politicilor publice în domeniul tineretului;</p> <p>D.A.2. Analiza și consolidarea cadrului normativ național și de politici care reglementează domeniul tineretului prin implicarea în mod activ a tinerilor, organizațiilor de/pentru tineret și a altor actori relevanți;</p> <p>D.A.3. Consolidarea mecanismelor de cooperare și colaborare cu actorii relevanți și partenerii sociali participanți la procesele de elaborare a politicilor pentru tineret pentru a facilita adoptarea, implementarea și respectarea acestora.</p>

Obiectiv specific 1.2	<p>D.A.1. Consolidarea capacității administrative, de management și de implementare a politicilor în domeniul tineretului;</p> <p>D.A.2. Dezvoltarea infrastructurii informatice de la nivel central și local;</p> <p>D.A.3. Dezvoltarea profesiilor incidente activității pentru tineret, a formării profesioniștilor și îmbunătățirea managementului resurselor umane și adaptarea la organizație;</p> <p>D.A.4. Reabilitarea, modernizarea și extinderea bazei materiale de tineret;</p> <p>D.A.5. Diversificarea și standardizarea activității pentru tineret și a serviciilor oferite tinerilor;</p>
Obiectiv specific 1.3	<p>D.A.1. Creșterea finanțării organizațiilor neguvernamentale de/pentru tineret și susținerea înființării de noi organizații neguvernamentale;</p> <p>D.A.2. Creșterea vizibilității sectorului de tineret în spațiul public pentru atragerea tinerilor în structurile care desfășoară programe dedicate lor;</p>
Obiectiv 2	
Obiectiv specific 2.1	<p>D.A.1. Promovarea învățării nonformale și informale în rândul tinerilor;</p> <p>D.A.2. Diversificarea programelor de consiliere vocațională pentru tineri, în special pentru cei aflați în situații de risc;</p>
Obiectiv specific 2.2	<p>D.A.1. Stimularea interesului tinerilor pentru valorificarea potențialului cultural și turistic al țării;</p> <p>D.A.2. Sprijinirea, stimularea și recompensarea creativității și performanței tinerilor în diverse domenii ale artei, culturii și industriilor creative;</p>
Obiectiv specific 2.3	<p>D.A.1. Susținerea tinerilor inovatori, cu spirit antreprenorial în vederea dezvoltării de afaceri proprii;</p> <p>D.A.2. Identificarea și sprijinirea tinerilor și a grupurilor de tineri cu preocupări în domeniul științei și tehnologiei.</p>
Obiectiv 3	
Obiectiv specific 3.1	<p>D.A.1. Finanțarea de programe de sprijin pentru tinerii care provin din categoriile vulnerabile (tineri care ies din sistemul de protecție specială, tineri cu dizabilități);</p>

	<p>D.A.2. Dezvoltarea și consolidarea mecanismelor de cooperare interinstituțională a factorilor implicați (autorități guvernamentale, instituții locale, entități private, organizații neguvernamentale) în procesul incluziunii tinerilor migranți și a tinerilor proveniți din zone de conflict armat;</p> <p>D.A.3. Susținerea accesului la locuințe a tinerilor</p> <p>D.A.4. Crearea unui cadru normativ prin care să fie recunoscute și protejate drepturile tinerilor aparținând minorităților de orice fel</p>
Obiectiv specific 3.2	<p>D.A.1. Sprijinirea tinerilor în vederea menținerii pe piața muncii;</p> <p>D.A.2. Susținerea angajării și generării de noi locuri de muncă de calitate pentru tineri prin diversificarea schemelor de stimulente financiare și facilități fiscale acordate angajatorilor;</p> <p>D.A.3. Susținerea antreprenoriatului ca soluție durabilă pentru ocupare.</p>
Obiectiv 4	
Obiectiv specific 4.1	<p>D.A.1. Promovarea sănătății ca factor al bunăstării fizice, emoționale, mentale și sociale;</p> <p>D.A.2. Promovarea unei atitudini nonviolente și a comportamentelor prosociale în rândul tinerilor;</p> <p>D.A.3. Prevenirea adicțiilor și a abuzului de substanțe;</p> <p>D.A.4. Dezvoltarea și diversificarea ofertei de servicii pentru atragerea tinerilor în vederea practicării diferitelor activități sportive, recreative și de agrement.</p>
Obiectiv specific 4.2	<p>D.A.1. Promovarea ecoturismului ca model de dezvoltare durabilă în rândul tinerilor;</p> <p>D.A.2. Dezvoltarea de atitudini și competențe proactive privind problemele de mediu, schimbările climatice, tranziția ecologică și dezvoltarea durabilă.</p>
Obiectiv 5	
Obiectiv specific 5.1	<p>D.A.1. Încurajarea participării tinerilor în programe și activități de voluntariat și îmbunătățirea sistemului de atestare și recunoaștere formală a activității de voluntariat;</p>

	D.A.2. Facilitarea mobilității voluntarilor în spațiul național, european și internațional.
Obiectiv specific 5.2	D.A.1. Susținerea participării tinerilor și a organizațiilor de/pentru tineret la procesul decizional; D.A.2. Încurajarea asocierii tinerilor, la nivel local, regional și național, pentru ca aceștia să devină un partener viabil în elaborarea și implementarea politicilor publice; D.A.3. Facilitarea participării tinerilor și a autorităților la implementarea politicilor europene și internaționale de tineret europene și internaționale de tineret și a programelor de finanțare.
Obiectiv specific 5.3	D.A.1. Dobândirea de abilități și competențe digitale; D.A.2. Dezvoltarea capacității tinerilor de a fi utilizatori și producători critici și responsabili de informații.
Obiectiv 6	
Obiectiv specific 6.1	D.A.1. Digitalizarea lucrului cu tinerii și creșterea participării acestora în mediul rural; D.A.2. Creșterea accesului tinerilor la resurse și servicii; D.A.3. Crearea unui corp de lucrători de tineret la nivelul comunităților rurale
Obiectiv specific 6.2	D.A.1. Dezvoltarea și diversificarea competențelor antreprenoriale și digitale în rândul tinerilor din mediul rural; D.A.2. Dezvoltarea de programe de educație nonformală, informare și consiliere.

7. Rezultatele așteptate

Având în vedere obiectivele asumate și direcțiile de acțiune prevăzute a fi implementate în perioada de aplicare a strategiei, principalele rezultate previzionate converg spre crearea unui context coerent și unitar de intervenție în domeniul politicilor de tineret. Astfel, sunt avute în vedere atât aspectele care țin de legislație și mecanisme instituționale cât și cele care țin de bunăstare, dezvoltarea socială, participarea, incluziunea, formarea și dezvoltarea tinerilor.

Ca urmare, rezultatele așteptate au în vedere mecanisme referitoare la utilizarea optimă a resurselor disponibile și la asigurarea cooperării între instituțiile care impactează asupra sectorului de tineret, în scopul îmbunătățirii calității vieții tinerilor și atingerii unor deziderate precum:

- educație formală și nonformală de calitate;
- locuri de muncă de calitate, mai bine plătite;
- locuință decentă și accesibilă;
- centre de tineret, cluburi sportive și case de cultură ale studenților, care oferă activități și servicii diversificate;
- consum cultural de calitate și un cadru favorabil pentru stimularea creativității;
- servicii de sănătate de calitate și formarea unui stil de viață sănătos;
- participare crescută la activități sociale, comunitare și de voluntariat;
- cetățenie activă, inclusiv prin democrație participativă;
- creșterea reprezentării tinerilor;
- creșterea încrederii tinerilor în instituții;
- participare activă la tranziția ecologică, conștienți fiind de consecințele ireversibile ale schimbării climatice;
- dezvoltarea și diversificarea oportunităților pentru tinerii din mediul rural.

Principalele rezultate așteptate în urma implementării Strategiei Naționale pentru Tineret 2024-2027 sunt:

R.1. Cadrul legislativ și instituțional în domeniul politicilor de tineret ajustat și armonizat

Rezultatul are în vedere îmbunătățirea cadrului normativ referitor la politicile pentru tineret, la fundațiile de tineret și la clarificarea situației patrimoniului din domeniul tineretului. În plus, rezultatul are în vedere consolidarea capacității administrative de gestionare a politicilor de tineret, dezvoltarea infrastructurii informatice, creșterea calității serviciilor și diversificarea acestora. De asemenea, pentru atingerea rezultatului se are în vedere mecanisme de sprijin financiar, sprijin pentru participarea organizațiilor de tineret la accesarea unor finanțări și campanii de informare referitoare la proiecte și oportunități de finanțare.

R.2. Nivel crescut de acces al tinerilor la educație și cultură de calitate și programe suplimentare de informare și consiliere derulate.

Atingerea rezultatului presupune creșterea gradului de echitate în ceea ce privește accesul tinerilor la diferite forme de educație și cultură, încurajarea implicării acestora în programe de cercetare și dezvoltare și extinderea activităților de informare, consiliere și orientare în carieră.

R.3. Grad crescut de bunăstare în rândul tinerilor cu accent pe reducerea sărăciei, combaterea tuturor formelor de discriminare, facilitarea și asigurarea incluziunii și coeziunii sociale

Atingerea rezultatului presupune măsuri de sprijinire a tinerilor în vederea asigurării locuirii decente, dezvoltarea de programe de integrare pe piața muncii și pentru obținerea unor locuri de muncă bine plătite, măsuri de integrare socio-profesională pentru persoanele vulnerabile precum și implementarea unui pachet complex și integrat de servicii sociale, educaționale și medicale adresate tinerilor

R.4. Grad crescut de angajabilitate și dezvoltarea antreprenoriatului la tineri

Atingerea rezultatului presupune sprijinirea măsurilor care contribuie la creșterea ratei de ocupare în rândul tinerilor, a măsurilor de informare, formare, consiliere și orientare în carieră necesare tranziției de la sistemul educațional către piața forței de muncă și a dezvoltării culturii antreprenoriale în rândul tinerilor.

R.5. Nivel crescut al responsabilității sociale și individuale

În cadrul acestui rezultat, se pune accentul asupra promovării sănătății și a educației pentru sănătate a prevenirii și combaterii violenței de orice tip, a traficului de persoane și a comportamentelor de risc precum și a creșterii capacității tinerilor de a acționa ca factori ai schimbării pentru o dezvoltare durabilă și ecologică.

R.6. Grad crescut de participare a organizațiilor de tineret în accesarea și implementarea unor programe naționale și europene

În cadrul acestui rezultat, se pune accentul pe dezvoltarea voluntariatului, a creșterii oportunităților și a formelor de participare la procesul decizional, de reprezentare și de creșterea capacității de implicare în proiecte dedicate tinerilor.

R.7. Nivel crescut de implicare activă a tinerilor în viața publică. Îmbunătățirea competențelor digitale.

În cadrul rezultatului, se pune accentul pe măsurile care contribuie la sprijinirea și încurajarea participării tinerilor la viața publică precum și a celor care contribuie la dezvoltarea abilităților digitale necesare pentru transformarea digitală și securitatea cibernetică.

R.8. Programe elaborate în scopul creării unor oportunități reale pentru tinerii din mediul rural

În cadrul rezultatului, se pune accentul pe măsurile de susținere a inițiativelor antreprenoriale ale tinerilor din mediul rural, pe măsurile care contribuie la creșterea accesului tinerilor la resurse și servicii, stimularea participării tinerilor din mediul rural la luarea deciziilor și dezvoltarea unei rețele de centre de tineret în mediul rural.

8. Indicatorii

OS 1.1 Ajustarea, armonizarea și completarea cadrului legislativ în domeniul politicilor de tineret

Indicatori de rezultat:

- Număr de studii și cercetări realizate și utilizate pentru fundamentarea politicilor;
- Număr de standarde și instrumente în domeniul politicii de tineret;
- Cadru normativ consolidat și acte normative revizuite în acord cu Legea tinerilor nr.350/2006, directivele UE și internaționale;
- Număr de parteneriate strategice cu autorități și instituții publice cu atribuții în domeniul tineretului;
- Consiliul interministerial pentru politici de tineret înființat.

OS 1.2 Consolidarea cadrului instituțional

Indicatori de rezultat:

- Un inventar al documentelor existente la nivel central și al instituțiilor centralizate;
- Număr unități cu situația patrimonială neclară identificate;
- Număr de bunuri imobile înregistrate în evidențele unei autorități deținătoare;
- Un sistem de management instituțional elaborat;
- Număr de oportunități de finanțare accesate;
- Număr de persoane care au beneficiat de cursuri de formare profesională;
- Număr de softuri, platforme și registre specifice activității de tineret achiziționate;
- Număr de pagini de internet, platforme, registre accesibilizate pentru persoanele cu handicap vizual și auditive;
- Un studiu realizat privind cartografierea la nivel național a competențelor necesare în activitățile pentru tineret în vederea actualizării și dezvoltarea programelor de formare a personalului de tineret;
- Un program de formare inițială și continuă dezvoltat pentru personalul de tineret;
- Număr de parteneriate între furnizorii publici de activități pentru tineret și organizațiile de și pentru tineret și alți factori interesați în educația și formarea personalului de tineret;
- Număr de centre de tineret publice reabilitate;
- Număr de noi Centre de Tineret fixe și mobile dezvoltate;
- Număr de centre de agrement existente reabilitate;
- Biroul de Turism pentru Tineret reorganizat, pentru a oferi inclusiv oportunități de recreere și petrecere a timpului și alinierea României la piața mondială și europeană a turismului de tineret;

- Număr de noi case de cultură ale studenților înființate;
- Număr de case de cultură ale studenților modernizate, inclusiv a CCSS TEI;
- Număr de linii de finanțare identificate pentru accesibilizarea infrastructurii publice;
- Număr standarde ocupaționale dezvoltate pentru personalul de tineret;
- Număr de standarde de cost pentru centrele de agrement, de tineret și pentru casele de cultură ale studenților, inclusiv CCSS TEI, aflate în administrarea ministerului;
- Număr de activități dedicate zilelor naționale și internaționale ale tinerilor;
- Număr de tipuri de tabere număr de tabere tematice dezvoltate și diversificate (număr de tabere naționale, număr de tabere pentru olimpici, număr de tabere pentru copii și tineri din diaspora, număr de tabere studentești);
- Număr de beneficiari în tabere;
- Număr de campanii de informare privind oportunități de dezvoltare pentru tineri în diverse domenii (participare, educație civică, formare, promovare a valorilor tradiționale, promovarea antreprenoriatului social, egalitatea de gen);

OS 1.3 Sprijinirea participării sectorului neguvernamental de/pentru tineret la programe, proiecte și politici dedicate tinerilor

Indicatori de rezultat:

- Un mecanism de finanțare simplificată dezvoltat pentru susținerea proiectelor și acțiunilor de sau pentru tineret din bugetul de stat și/sau din bugetele locale;
- Număr de proiecte de tineret și studentești finanțate în cadrul concursurilor naționale și locale de proiecte pentru tineret și studentești;
- Număr de evenimente și campanii de informare și recunoaștere a contribuției organizațiilor de și pentru tineret la dezvoltarea comunității derulate;
- Număr de parteneriate încheiate pentru ca organizațiile de tineret și programele europene de tineret să fie cunoscute în sistemul de învățământ;

OS 2.1 Asigurarea accesului echitabil al tinerilor la educație de calitate și învățare pe tot parcursul vieții

Indicatori de rezultat:

- Număr de cursuri de educație nonformală pentru tineri;
- Număr de beneficiari ai cursurilor de educație non-formală;
- Număr de evenimente care să reunească tineri, personal de tineret, experți, cercetători și exponenți din sectorul TIC, personal din sectorul public pentru a concepe noi moduri și abordări de învățare;
- Număr de proiecte și activități nonformale care folosesc abordarea de tip STEAM (Știință, Tehnologie, Inginerie, Artă, Matematică);

- Număr de servicii de sprijin (integrate/complementare) pentru facilitarea accesului la educație al tinerilor vulnerabili;
- Număr de programe de orientare și consiliere vocațională pentru tineri, în special pentru tinerii în situații de risc;
- Număr de seturi de instrumente achiziționate dedicate consilierii vocaționale pentru tinerii cu deficiențe auditive și vizuale;
- Număr de tineri care experimentează roluri în viața comunității.

OS 2.2. Facilitarea și susținerea accesului tinerilor la actul cultural de calitate

Indicatori de rezultat:

- Număr de evenimente - tabere, târguri, expoziții - de creație cultural-artistică;
- Număr de rețele ale meșteșugarilor create;
- Număr tineri care demarează o afacere în domeniul cultural;
- Număr de competiții și evenimente culturale și industrii creative dedicate tinerilor;
- Număr de tineri talentați din medii defavorizate sprijiniți pentru a avea acces la programe de formare artistică;
- Număr de evenimente de promovare și încurajare a lecturii și a actului cultural;
- Număr de spații de dialog multicultural create pentru tinerii din micro sau macro comunități și încurajarea desfășurării evenimentelor culturale în spații neconvenționale.

OS 2.3. Susținerea tinerilor implicați în activități și programe de CDI (cercetare-dezvoltare-inovare)

Indicatori de rezultat

- Număr de activități de informare în ceea ce privește oportunitățile de afaceri, programele de sprijin pentru dezvoltarea unor afaceri, scheme de finanțare;
- Număr de cursuri și programe de antreprenoriat dezvoltate;
- Număr de hub-uri, incubatoare de afaceri, cluburi dezvoltate;
- Număr de fete implicate în programe de cercetare științifică și inovare, naționale și europene;
- Număr de evenimente care promovează performanțele tinerilor în domeniul CDI și recompensarea acestora;
- Număr de parteneriate încheiate între instituțiile publice și entitățile private în scopul dezvoltării de programe de cercetare și inovare.

OS 3.1. Reducerea sărăciei în rândul tinerilor, combaterea tuturor formelor de discriminare, facilitarea și asigurarea incluziunii și coeziunii sociale

Indicatori de rezultat:

- Număr de tabere sociale/pe tinerii cu dizabilități/tineri care părăsesc sistemul de protecție socială;
- Număr de tineri care participă în tabere;
- Număr de programe de susținere a reintegrării socio-profesionale a tinerilor proveniți din penitenciare, centre de reeducare și institute medical-educative;
- Număr de tineri ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate și care beneficiază de servicii de consiliere;
- Pachet de facilități acordate tinerilor (financiare, fiscale) care părăsesc sistemul de protecție specială;
- Număr de programe și instrumente de lucru privind incluziunea socio-profesională a tinerilor;
- Număr de formatori /lucrători de tineret instruiți pentru a lucra cu tinerii vulnerabili, inclusiv tineri migranți sau proveniți din zone de conflict armat.
- Număr de rețele create între organizațiile de tineret existente, centrele de tineret și serviciile care dispun deja de bune contacte, cunoștințe și experiențe în lucrul cu tinerii refugiați și resortisanți ai altor țări terțe;
- Număr de mecanisme de participare activă a tinerilor refugiați și resortisanți ai altor țări terțe la toate programele de tineret desfășurate la nivel local, regional, național și european;
- Număr de tineri care închiriază locuințe prin accesarea programului FamilyStart;
- Număr de tineri care achiziționează locuințe prin accesarea programului FamilyStart;
- Număr tineri care achiziționează locuințe prin accesarea programului Noua Casă;
- Număr de studii și analize privind calitatea vieții tinerilor cu accent pe locuire decentă și de calitate.
- Număr de locuințe publice, în special locuințe pentru tineri, construite;

OS 3.2 Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă tinere și susținerea echilibrului dintre viața profesională și cea personală

Indicatori de rezultat:

- Număr de tineri care participă la programe de internship/stagii de practică;
- Număr de campanii de informare privind combaterea practicilor de tip internship neplătit;
- Număr tineri părinți beneficiari ai pachetelor suport în vederea asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea de familie;
- Număr tineri care participă la programul Erasmus;
- Număr de proiecte de tip Erasmus implementate;

- Număr de programe de sprijin, asistență și consiliere pentru tinerii români aflați în afara granițelor țării, dedicate inclusiv stimulării întoarcerii în țară a acestora;
- Număr de cursuri de formare antreprenorială și mentorat, cu accent pe tinerele întreprinzătoare;
- Număr de evenimente care au în vedere schimbul de bune practici în domeniul afacerilor în vederea îmbunătățirii performanței economice a afacerilor inițiate de tineri în contextul dezvoltării sustenabile.
- Număr de consultări și dezbateri pe tema modificărilor legislative în materia internshipurilor și stagiilor de practică;
- Număr de tineri, organizații neguvernamentale de tineret, alți parteneri sociali și actori relevanți în domeniu care au fost consultați pe tema modificărilor legislative în materie;
- Norme juridice modificate sau nou instituite pentru îmbunătățirea cadrului legislativ în materia stagiilor de practică și internshipurilor;

O.S 4.1 Promovarea sănătății și a educației pentru sănătate

Indicatori de rezultat:

- Număr de evenimente de promovare a educației pentru sănătate;
- Număr de campanii de prevenire a BTS;
- Număr de caravane pentru furnizarea de servicii medicale tinerilor;
- Număr de cursuri de prim ajutor furnizate tinerilor;
- Număr de campanii de informare privind combaterea violenței de orice tip și creșterea gradului de toleranță;
- Număr de proiecte, în rândul tinerilor, cu precădere adolescenți, pentru prevenirea și combaterea violenței domestice și sexuale, precum și a traficului de persoane și delincvenței;
- Număr de campanii de promovare a unor obiceiuri pentru un stil de viață sănătos și responsabil;
- Număr de programe implementate privind formare inițială și continuă în domeniul drogurilor pentru personalul de tineret din cadrul ONG/DJFT/DFTMB;
- Număr de proiecte dezvoltate pentru prevenirea și combaterea consumului de alcool, tutun, droguri și de alte substanțe nocive, în rândul tinerilor;
- Număr de parteneriate cu autoritățile locale încheiate în vederea extinderii facilităților sportive și de agrement în zonele marginalizate;
- Număr de campanii de informare asupra beneficiilor practicării educației fizice și a sportului de masa;
- Număr tineri participanți la programe europene în domeniul sportului;

- Număr de cursuri de nutriție pentru prevenirea și combaterea excesului de greutate și a obezității în rândul tinerilor.

O.S 4.2 Creșterea capacității tinerilor de a acționa ca factori ai schimbării pentru o dezvoltare durabilă și ecologică

Indicatori de rezultat:

- Număr de campanii de informare referitoare la inițiativele și oportunitățile de dezvoltare a activităților de ecoturism;
- Număr tineri care deschid o afacere în ecoturism;
- Număr proiecte finanțate în domeniul activismului verde;
- Număr de tineri implicați în proiecte de colectare selectivă și în activități de împădurire;
- Număr de activități de colectare selectivă/împădurire implementate;
- Număr campanii de promovare a noilor tehnologii prietenoase cu mediul;
- Număr de concursuri idei și soluții pentru ameliorarea efectelor nocive ale dezvoltării asupra mediului.

O.S. 5.1. Dezvoltarea și susținerea voluntariatului

Indicatori de rezultat:

- Număr de campanii de informare și conștientizare a importanței implicării tinerilor în activități de voluntariat;
- organizațiilor care oferă stagii de voluntariat pentru tineri, cu o atenție specială pentru cele nou înființate;
- Număr de tineri cu nevoi speciale implicați în activitățile de voluntariat;
- Număr de parteneriate la nivel local/regional/teritorial pentru susținerea acțiunilor de voluntariat;
- de sesiuni de informare și consiliere asupra oportunităților și a condițiilor de mobilitate;
- Număr rețele de tineri voluntari.

O.S 5.2 Diversificarea formelor de participare a tinerilor și a organizațiilor de/pentru tineret la procesul decizional și de reprezentare în context local, județean, național, european și internațional

Indicatori de rezultat:

- Număr de proiecte/cursuri de “învățare a participării” derulate;
- Programul Național de Participare a Tinerilor implementat;
- Număr de consilii consultative/forumuri înființate la nivel local;
- Număr de reprezentanțe de tineret înființate la nivel local, regional și național;
- Număr de activități de promovare a oportunităților de participare;

- Ponderea tinerelor implicate în viața publică;
- Număr de formule noi de reprezentare a tinerilor la nivelul unor instituții europene și internaționale;
- Număr de tineri delegați la forumurile interguvernamentale la nivel global și regional, în special cele legate de ODD;
- Număr de tineri care participă la programele europene;
- Număr de tineri consultați în cadrul dialogului structurat.

OS.5.3 Dezvoltarea de aptitudini și competențe digitale relevante pentru transformarea digitală și securitatea cibernetică

Indicatori de rezultat:

- Număr cursuri de formare în domeniul competențelor și siguranței digitale;
- Număr tineri care participă la cursuri în domeniul competențelor și siguranței digitale;
- Număr formatori specializați în siguranță digitală;
- Număr tineri care participă la dezvoltarea conținutului de informații pentru tineret;
- Număr tineri care participă la cursuri cu privire la gestionarea informațiilor și combaterea fenomenului de știri false;
- Număr de ghiduri de utilizare în siguranță a internetului, accesibilizate pentru tinerii cu dizabilități;
- Număr seturi de informații în domeniul tineretului, de la nivel național, european și internațional accesibilizate și promovate.

OS.6.1. Dezvoltarea sectorului de tineret și consolidarea lucrului cu tinerii din mediul rural

Indicatori de rezultat:

- Număr de pachete de instrumente, inclusiv digitale dezvoltate care să faciliteze participarea și implicarea tinerilor în viața comunității;
- Număr de ONG și grupuri informale sprijinite la nivel local;
- Număr centre de tineret înființate în mediul rural;
- Număr de lucrători de tineret din mediul rural sprijiniți, inclusiv prin finanțarea programelor de formare profesională;
- Număr de tineri din mediul rural care participă la procesele decizionale;
- Număr de forumuri de tineret înființate la nivel local.

OS.6.2. Dezvoltarea de oportunități de învățare și formare profesională și creșterea accesului la locuri de muncă durabile

Indicatori de rezultat:

- Număr programe de formare și mentorat în domeniul antreprenoriatului, al managementului afacerilor;
- Număr de beneficiari din mediul rural a cursurilor de instruire în vederea obținerii competențelor digitale;
- Număr de beneficiari sprijiniți pentru inițierea și administrarea unor afaceri.

9. Procedurile de monitorizare și evaluare

Monitorizarea strategiei se va face conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.379/2022 privind aprobarea Metodologiei de elaborare, implementare, monitorizare, evaluare și actualizare a strategiilor guvernamentale.

Obiectivele și programele prezentei Strategii vor fi incluse în structura planului strategic instituțional al MFTES precum și al celorlalte ministere implicate. Această monitorizare va oferi o serie de informații generale asupra evoluției unui indicator într-un interval de timp. Pentru a avea o imagine completă asupra progresului în implementarea strategiei, instituțiile implicate, responsabile de implementarea strategiei vor elabora rapoarte de monitorizare a evoluției indicatorilor în conformitate cu țintele și termenele asumate prin planul de acțiuni. MFTES va centraliza rapoartele de monitorizare și va elabora un raport anual de monitorizare a implementării strategiei în care va specifica activitățile programate pentru perioada monitorizată, termenii prevăzuți, instituțiile responsabile și va furniza informații despre respectarea obligațiilor asumate sau despre eventualele întârzieri și neconcordanțe apărute față de cele asumate inițial.

Având în vedere că procesul de monitorizare și evaluare a Strategiei se va concentra pe analiza implementării planului de acțiuni, pentru asigurarea unui cadru instituțional adecvat, va fi înființat un Comitet Interinstituțional de Monitorizare și Evaluare, organism de lucru fără personalitate juridică. Acesta va funcționa în conformitate cu prevederile Regulamentului propriu de organizare și funcționare, care se stabilește în cadrul primei ședințe de lucru.

Comitetul va fi coordonat de către Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse prin Secretarul de Stat, care are atribuții în domeniul politicilor de tineret, iar secretariatul acestuia va fi asigurat de direcția de specialitate din subordine. Printre atribuțiile Comitetului se vor număra:

- participarea activă la monitorizarea și evaluarea modului de implementare a planului de acțiuni la nivelul instituțiilor și autorităților administrației publice centrale, precum și al autorităților administrației publice locale responsabile;
- asigurarea comunicării interministeriale, precum și armonizarea punctelor de vedere, în implementarea Strategiei;

- formularea de recomandări și propuneri de măsuri, în vederea asigurării coerenței și eficientizării procesului de implementare a planurilor anuale de acțiuni;
- aprobarea Raportului anual de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei.

Rezultatele proceselor de monitorizare și evaluare se vor reflecta în cadrul Raportului anual de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei, elaborat Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, document care va evidenția stadiul implementării măsurilor planificate, prin utilizarea unor criterii de comun acord acceptate în cadrul Comitetului Interinstituțional de Monitorizare și Evaluare.

10. Instituțiile responsabile

Ministerul Familiei Tineretului și Egalității de Șanse

Ministerul Muncii și Solidarității Sociale

Ministerul Educației

Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării

Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației

Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului

Ministerul Sănătății

Ministerul Afacerilor Interne

Ministerul Culturii

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale

Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

Agenția Națională Antidrog

Agenția Națională pentru Sport

Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale

Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați

Agenția Națională pentru Romi

Agenția Națională pentru Locuințe

Autoritatea pentru Digitalizarea României

Autoritățile administrației publice locale

Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră

Departamentul pentru Relații Interetnice

Departamentul pentru Români de Pretutindeni

Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă

Institutul Cultural Român

Structurile teritoriale și locale ale administrației publice, structurile asociative ale administrației publice locale, diverse organizații

Partenerii sociali

11. Implicațiile bugetare și sursele de finanțare

Principala sursă de finanțare este reprezentată de alocațiile bugetare primite de MFTES de la bugetul de stat pentru desfășurarea activităților.

În urma evaluării Strategiei naționale în domeniul politicii de tineret, a rezultat că bugetul total decontat pentru derularea acestor programe, în perioada 2015-2020, deci, pe o perioadă de 6 ani, a fost de 95.531.040,14 RON. În medie, bugetul decontat anual, în perioada 2015 - 2019, a fost de 18.151.660,29 RON. În 2020, an marcat de pandemia de COVID-19, a fost organizat un număr mic de proiecte, exclusiv online, atât la nivel central cât și local, ceea ce a determinat o execuție bugetară mult redusă, de doar 4.772.738,69 RON.

În programul de guvernare 2023-2024, sunt prevăzute o serie de priorități ale domeniului care presupun alocații bugetare suplimentare. Acestea sunt:

- creșterea finanțărilor și a accesului la finanțare în domeniul tineretului prin alocații bugetare mai consistente pentru Concursurile naționale și locale de proiecte pentru tineret și studențești;
- acordarea de credite cu dobândă subvenționată pentru achiziția sau construirea unei locuințe, continuarea programelor de finanțare a unor start-up-uri pentru tineri, inclusiv tinerii NEET;
- subvenționarea dobânzilor de către stat pentru creditele acordate tinerilor care își dezvoltă propria afacere;
- facilități fiscale pentru demararea propriei afaceri, cu accent pe mediul rural;
- sprijinirea activităților care presupun antreprenoriat social și economie circulară.

De asemenea, o altă sursă de finanțare a activităților cuprinse în strategie este reprezentată de proiectele finanțate din fonduri europene nerambursabile. În plus, pe baza documentului strategic MFTES poate aplica pentru obținerea unor finanțări suplimentare, sub formă granturi. Strategia cuprinde atât măsuri care nu presupun finanțări suplimentare, întrucât acestea se încadrează în acțiunile deja inițiate pentru reformarea cadrului de reglementare în domeniul locuirii, cât și măsuri pentru care este necesară alocarea de finanțare din diverse surse.

Strategia presupune și o serie de măsuri care intră în sfera de competență a mai multor instituții. Astfel, o parte din resursele necesare implementării strategiei vor proveni

și din alocațiile bugetare ale acelor instituții pentru componenta de politici de tineret. De asemenea, o serie de măsuri pot fi finanțate din bugetele autorităților locale sau prin parteneriate cu autorități publice, ONG-uri sau companii private.

Implementarea eficientă a măsurilor prevăzute în Strategie depinde de alocarea corespunzătoare de resurse financiare, prin utilizarea complementară a fondurilor de la bugetul de stat, a instrumentelor financiare ale UE din noua perioadă de programare, a fondurilor de la bugetele locale și a altor surse de finanțare, într-un mod integrat, cu scopul evitării fragmentării finanțării sau a suprapunerilor care vizează aceleași intervenții.

Reformele și măsurile care vizează îmbunătățirea capacității administrative, propuse prin Strategia Națională a Locuirii, necesită identificarea unor noi oportunități de finanțare la nivel european privind asistența tehnică și susținerea implementării unor reforme, precum și alocări de la bugetul de stat.

Complementaritatea și crearea de sinergii între activitățile de tineret susținute din bugetul local, național și european, inclusiv din Fondurile Europene Structurale și de Investiții pentru perioada 2021–2027 și folosirea mecanismelor de finanțare simplificate. De asemenea, prin programele cu finanțare FSE+ sunt disponibile resurse pentru implementarea unor proiecte pentru tineret.

Erasmus 2021-2027

Creat în urmă cu 35 de ani, Erasmus+ este unul dintre cele mai emblematice programe ale UE, bucurându-se până în prezent de aproape 13 milioane de participanți.

În luna mai 2018, Comisia Europeană a publicat propunerea pentru programul Erasmus 2021 - 2027, propunând o creștere semnificativă a bugetului - 30 miliarde de euro. Cele trei obiective specifice - educație și formare, tineret și sport sunt implementate de cele trei acțiuni cheie, prezente deja în programul actual: Mobilitate, Cooperare între organizații și instituții, Sprijin pentru reformarea politicilor. Noul program urmărește intenția Comisiei de a acționa în sensul unui Spațiu European al educației până în 2025, așa cum a fost stabilit în comunicarea intitulată "Consolidarea identității europene prin educație și cultură", din 14 noiembrie 2017". Pe de altă parte, va fi facilitată participarea persoanelor care provin din medii defavorizate, prin intermediul noilor formate, precum schimburile virtuale, mobilitățile de învățare pe termen scurt, facilitarea accesului organizațiilor mai mici sau de nivel local, În plus, va fi consolidată cooperarea cu țările terțe, printr-o combinație de mobilitate fizică și virtuală. O altă inițiativă a noului program Erasmus este experiența de călătorie DiscoverEU, care oferă tinerilor oportunitatea de a descoperi patrimoniul cultural și diversitatea europeană. Printre beneficiari se numără elevii și studenții, dar și stagiarii și

lucrătorii de tineret. Noul program Erasmus 2021-2027 pune accent pe componenta socială și facilitează competitivitatea la nivel European.

În anul 2024, programul Erasmus Plus pune un accent deosebit pe consolidarea cooperării transectoriale care să permită sinergii mai mari în diferite domenii de acțiune care contează pentru tineri, să promoveze participarea tinerilor la diferite niveluri și formate și să sprijine cetățenia activă a tinerilor, în special a celor expuși riscului de excluziune socială. Printre priorități se numără, alături de promovarea cetățeniei active, susținerea inițiativei tinerilor în domeniul antreprenoriatului, în special al celui social, recunoașterea lucrului cu tinerii și creșterea calității și a inovării în acest domeniu, consolidarea relației dintre politicile de tineret, cercetare și practică, creșterea ocupării tinerilor.

La programul Erasmus+ se adaugă programul Corpul European de Solidaritate. Prin acest program sunt eligibile pentru finanțare toate persoanele juridice înființate în România care lucrează cu tinerii în domeniul solidarității prin programe de voluntariat în comunitate dedicate tinerilor.

În România, aceste două programe (Erasmus+ și CES) sunt administrate de Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP) - instituție publică cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Educației.

Mai mult, prin Memorandumul de înțelegere dintre Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei și Guvernul României privind implementarea Mecanismului financiar Spațiul Economic European (SEE) 2014-2021, publicat prin Ordinul ministrului fondurilor europene nr. 2.102/2016, ANPCDEFP a fost desemnată Operator de program pentru programul Educație, Burse, Ucenicie și Antreprenoriatul Tinerilor finanțat prin Mecanismul financiar al SEE 2014-2021.

Corpul european de solidaritate 2021 - 2027

Consiliul European a ajuns la un acord provizoriu cu privire la programul „Corpul european de solidaritate” (CES), pentru perioada 2021-2027. Având un buget dedicat de peste 1 de miliard de euro, noul Corp european de solidaritate oferă oportunități pentru aproximativ 350.000 de tineri din UE și din țările partenere să se implice în acțiuni de voluntariat, cuprinse în două domenii: activități de solidaritate care urmăresc să ofere un răspuns la provocările societale, cum ar fi ajutarea copiilor și a persoanelor în vârstă sau acordarea de asistență în centrele pentru solicitanții de azil, printre altele, precum și acțiuni de solidaritate legate de ajutorul umanitar. Activitățile derulate în cadrul Corpului European de Solidaritate contribuie la consolidarea coeziunii, solidarității, democrației și cetățeniei în Europa, punând accent pe promovarea incluziunii sociale. Noul program va oferi acces mai

consistent tinerilor care au nevoie de asistență, persoanelor cu dizabilități sau probleme de sănătate, precum și celor care provin din regiuni îndepărtate sau din familii de migranți, în cadrul a trei tipuri de proiecte - voluntariat, ocupaționale (de experiență profesională) și de solidaritate.

Garanția pentru tineret consolidată

Noua Garanție pentru tineret se adresează tinerilor cu vârsta sub 30 de ani și urmărește instituirea unor programe naționale prin care tinerii să poată primi o ofertă de angajare, de studii, de stagiu sau de ucenicie în termen de patru luni de la intrarea în șomaj sau de la momentul când nu mai urmează o formă de educație formală. În același timp, se prevede o mai bună incluziune a persoanelor care aparțin grupurilor vulnerabile, cum ar fi tinerii din categoria NEET, femeile tinere și persoanele cu handicap. Noua schema a Garanției pentru tineret va fi pusă în aplicare prin măsuri de sprijin la nivel național, regional și local, urmărind patru etape:

Cartografierea - identificarea grupurilor țintă, a serviciilor disponibile, a nevoilor în materie de competențe și a tinerilor care riscă să intre în categoria NEET;

Comunicarea - campanii de informare orientate în rândul tinerilor și stabilirea de punți de legătură cu tinerii din categoria NEET;

Pregătirea - o mai bună stabilire a profilurilor pentru a corela nevoile și răspunsurile, oferirea de consiliere și orientare și îmbunătățirea competențelor digitale și a altor competențe importante;

Oferta - stimulente pentru ocuparea forței de muncă, asigurarea calității și a echității și sprijin ulterior recrutării;

Măsurile prevăzute în noua Garanție pentru tineret vor fi finanțate din Fondul social european Plus („FSE +”) și din investiții ale statelor membre. Mecanismul de redresare și reziliență și REACT-EU vor oferi finanțare suplimentară din partea Uniunii pentru măsurile de ocupare a forței de muncă în rândul tinerilor.

12. Implicațiile asupra cadrului juridic

În urma evaluării situației din domeniul tineretului și a intervențiilor integrate în prezenta strategie, vor fi elaborate inițiative legislative care au rolul de a completa sau modifica cadrul legislativ existent, pentru a-i crește eficiența. Implementarea planului de acțiune aferent strategiei presupune, de asemenea, armonizarea actelor normative naționale cu directivele și reglementările europene și internaționale în domeniu.

Punerea în aplicare a dispozițiilor legii tinerilor, modificarea normelor de cheltuieli pentru realizarea programelor Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse în domeniul activității de tineret, pentru a actualiza cuantumul sumelor cu rata de inflație, revizuirea legii privind regimul juridic al fundațiilor județene pentru tineret și a municipiului București și a Fundației Naționale pentru Tineret, actualizarea și completarea legislației privind internshipul și practica elevilor și studenților și a altor acte normative relevante se află printre măsurile necesare în vederea implementării în bune condiții a strategiei.

Actualizarea cadrului legislativ cu incidență în domeniul tineretului va ajuta la implementarea măsurilor propuse prin planul de acțiune aferent strategiei, va îmbunătăți intervenția concertată a instituțiilor guvernamentale dar și a celor neguvernamentale, în beneficiul tuturor tinerilor.

13. Planul de acțiune - Anexă la Strategia Națională pentru Tineret 2024-2027